

NYITNIKÉK JÁTSZODA és CSALÁDI NAPKÖZI SZAKMAI PROGRAMJA

„Nyitni kék, indulok, nyitni kék, fog az én szívem is nyitni még.
Nyitni kék! Ébred a hegy, a völgy, tudom, mire gondol a néma föld.

Ő volt a szája, a Nyitnikék, elmondta a holnap üzenetét:
a hitet, a vágyat füttyülte szét, kinyitotta a föld örök szívét:
fütty-fütty-fütty, nyitni kék, nyitni kék - Nyisd ki, te, versem, az emberekét!”
Szabó Lőrinc: Nyitnikék (részlet)

2800 Tatabánya-Bánhida

Moravcsik utca 25.

34/511-245, 30/6929-469

sugargabi@pontmagazin.hu

www.pontmagazin.hu

1. Adatlap

Családi napközi neve: **NYITNIKÉK JÁTSZODA
és CSALÁDI NAPKÖZI**

Címe: **2800 Tatabánya-Bánhida, Moravcsik utca 25.**

Telefon /fax: **34/511-245; 30/6929-469**

E-mail: sugargabi@pontmagazin.hu

Ellátási terület: **Tatabánya; Tatabányai Többcélú
Kistérségi Társuláshoz tartozó települések;
(Gyermely, Héreg, Környe, Szárliget, Szomor,
Tarján, Várgesztes, Vértessomló,
Vértesszőlős); Tata**

Működtető neve: **Tájak, Emberek, Környezet Egyesület
(TEKE)**

Címe: **2800 Tatabánya, Moravcsik utca 25.**

Telefon/fax: **34/511-245, 30/3737-038**

E-mail: sugargabi@pontmagazin.hu

Működtető képviselőjének neve:
Veizer Tamás

Címe: **2800 Tatabánya, Moravcsik utca 25.**

Elérhetősége: **30/3737-038, 34/511-245,
info@pontmagazin.hu**

A családi napközi vezetőjének neve:
Veizer-Sugár Gabriella

Címe: **2800 Tatabánya, Moravcsik utca 25.**

Elérhetősége: **30/6929-469, 34/511-245,
sugargabi@pontmagazin.hu**

2. Törvényi háttér

2.1. Mi a családi napközi?

A családi napközi a gyermekjóléti alapellátás része, a gyermekek törvényben rögzített napközbeni ellátásának családias körülmények között biztosított formája.

A 1997. évi. XXXI. törvény (továbbiakban Gyvt.) a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról így fogalmaz:

Családi napközi

43. § (1) A gyermekek napközbeni ellátásának minősül a bölcsődei és óvodai ellátásban nem részesülő, továbbá az iskolai oktatásban részesülő gyermeknek az iskola nyitvatartási idején kívüli, valamint az iskolai napközit vagy tanulószobai ellátást igénybe nem vevő gyermek családi napköziben történő, nem közoktatási célú ellátása.

(2) A családi napközi a családban nevelkedő gyermekek számára nyújt életkoruknak megfelelő nappali felügyeletet, gondozást, nevelést, étkeztetést és foglalkoztatást. A fogyatékos gyermekek számára sajátos szükségleteikhez igazodó ellátást kell nyújtani.

A családi napközi az alapellátás keretében a 20 hetes - 14 éves gyermekek részére nyújt napközbeni ellátást, mely történhet az ellátást nyújtó saját otthonában vagy más, e célra kialakított családias környezetben.

Az ellátás a munkát vállaló szülők számára ad lehetőséget kisgyermekük ellenőrzött körülmények között történő napközbeni elhelyezésére, illetve az alapellátáson túl szolgáltatásokat is nyújthat a kisgyermekes családok számára, amennyiben a szolgáltatások feltételei is biztosítottak.

A családi napköziben koruknak és egyéniségüknek megfelelően gondoskodnak a gyermekekről, lehetőség szerint rugalmasan alkalmazkodva a szülők kéréseihez (természetesen a gyermekek érdekeinek és az adott korosztály ellátására vonatkozó szakmai elveknek megfelelően).

A családi napközi a bölcsőde, az óvoda és az iskolai napközi mellett a gyermekek napközbeni ellátásának egy olyan formája, amely az intézményes ellátási formák szakmai/intézményi kompetenciához kötött funkcióit nem vállalja fel.

2.2. A családi napköziben ellátható gyermekek kora és létszáma

A 15/1998.(IV.30.) NM rendelet értelmében:

49. § (1) Családi napközibe húszhetestől tizennégy éves korig vehető fel gyermek.

(2) A családi napköziben a saját, napközbeni ellátást másutt igénybe nem vevő, tizennégy évesnél fiatalabb gyermeket is figyelembe véve legfeljebb öt gyermek gondozható.

(3) Ha a családi napköziben egy fogyatékos gyermeket is gondoznak, akkor a gondozható gyermekek száma 4 fő, amennyiben valamennyi gyermek fogyatékos, úgy 3 fő.

(4) A családi napköziben a (2)-(3) bekezdésben meghatározott létszámon túl még két gyermek, ha fogyatékos gyermekről van szó még egy gyermek gondozása engedélyezhető, ha az ellátást végzőnek a kisegítő feladatokra állandó segítsége van.

A fentiek maximális létszámot jelentenek. Az adott családi napközibe járó gyermekek számának meghatározásakor figyelembe kell venni, hogy van-e elegendő hely a játszáshoz, a gyermekek pihenéséhez, a kicsik alvásához, és megfelelően nyugalmas hely az iskolások tanulásához

2.3. Ki alkalmas családi napközi működtetésére?

A családi napközi működtetése nincs szakképesítéshez kötve.

A Gyvt. 43. § (3) Családi napköziben ellátást az a nagykorú, cselekvőképes, büntetlen előéletű személy biztosíthat, aki

a) személyisége és - a külön jogszabályban meghatározott - körülményei alapján alkalmas a gyermek napközbeni ellátására, és

b) a külön jogszabályban meghatározott tanfolyamon eredménnyel részt vett, feltéve, hogy nem áll fenn vele szemben a 15. § (8) bekezdésében meghatározott kizáró ok.

A Gyvt. 15.§ (8) A gyermekvédelmi rendszerben a külön jogszabályban meghatározott munkakörben nem foglalkoztatható az a személy, aki ellen a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvényben (a továbbiakban: Btk.) büntetni rendelt, a gyermek sérelmére elkövetett szándékos bűncselekmény miatt eljárás folyik, vagy akit jogerős bírói ítélettel ilyen bűncselekmény miatt ítélték el. Nem foglalkoztatható továbbá az a személy sem, akinek szülői felügyeleti joga a gyermek átmeneti nevelésbe vétele miatt szünetel, vagy akinek szülői felügyeleti jogát a bíróság jogerős ítéletével megszüntette.

15/1998.(IV.30.) NM rendelet értelmében:

47. § (1) Családi napköziben ellátást csak olyan nagykorú, cselekvőképes, büntetlen előéletű személy biztosíthat,

a) aki személyisége, egészségi állapota és körülményei alapján alkalmas gyermek felügyeletére, gondozására, nevelésére, és

b) akivel szemben nem áll fenn a Gyvt. 15. §-ának (8) bekezdésében meghatározott kizáró ok, valamint

c) aki érvényes Egészségügyi Nyilatkozattal rendelkezik

d) aki a külön jogszabályban meghatározott tanfolyamon eredménnyel részt vett.

(2) A családi napközit működtető akkor kezdheti meg a tevékenységét, ha érvényes működési engedéllyel rendelkezik.

3) Az (1) bekezdés d) pontja szerinti tanfolyamot eredményesen elvégző személy megszerzi a családi napközi ellátás biztosításához szükséges és elégséges képesítést.

(4) A működtető döntése alapján a családi napköziben a rendelet 2. számú mellékletének II. Része I. Alapellátások 3. Családi napközi pontja alatt meghatározott munkakörök létesíthetők. A munkakört betöltő személynek eredményesen el kell végeznie az (1) bekezdés d) pontja szerinti tanfolyamot, és rendelkeznie kell a mellékletben előírt képesítéssel.

5) A családi napközit működtető személynek igazolnia kell, hogy betegsége vagy egyéb váratlan esemény bekövetkezése esetén helyettesítése megoldott olyan személlyel, aki megfelel az (1) bekezdésben megjelölt alkalmassági feltételeknek.

6) Amennyiben a családi napközit működtető a saját otthonában nyújtja az ellátást, háziorvosi igazolással kell tanúsítania, hogy a vele közös háztartásban élő személy egészségi állapota nem veszélyezteti az ellátandó gyermeket.

A feladatot olyan kiegyensúlyozott, nyugodt, magabiztos, érett személyiségű ember vállalhatja, aki alkalmas arra, hogy a rábízott gyermek mindennapi ellátását az elvárt színvonalon egyenletesen, felelősséggel végezze.

Örömmel gondoz-nevel, magától értetődőnek tartja, hogy ez az egyéni szükségletek figyelembe vételével, a gyermek együttműködésére építve történjen.

Általános emberi magatartására a nyitottság a jellemző, elfogadja a más nemzetiségű/etnikumú, vallású embert, a fogyatékkal élő gyermeket és felnőttet, tiszteletben tartja másoknak az övétől eltérő, de erkölcsileg elfogadható nézeteit, meggyőződését.

(Forrás: A családi napközi működésének követelményei, Módszertani útmutató, Budapest 2008)

3. A Nyitnikék Játszoda és Családi Napközi bemutatása

A 70 ezer lakosú Tatabányán jelenleg 5 bölcsőde működik. Vannak olyan városrészek (pl. Bánhida, Felsőgalla, Alsógalla), ahol egy sem. A Módszertani Bölcsőde (92 férőhelyes – forrás: Módszertani Bölcsőde weblapja), a Dózsakerti (80), a Kertvárosi (40), az Óvárosi (60) és a Sárberki (40) intézmény összesen 312 férőhelyet tud biztosítani, s ezekre vettek fel – egy 2008 szeptember 17-én a www.kekduna.hu weboldalon publikált cikk alapján – csaknem 480 kisgyermeket. Bölcsőde a Tatabányai kistérség többi (9 település tartozik ide) településén egyáltalán nem működik.

Az internet a családi napközök Komárom-Esztergom megyei működésével kapcsolatban is némi információval szolgál. A weblapok szerint Lábatlanon, Dorogon, Keszölcön és a környéken Oroszlányban és Tatán működik családi napközi, valamint a közelmúltban nyitotta meg kapuit Vértesszőlősen is egy.

Az 1-4 évesek ellátását szolgáló intézményi háttér Tatabányán tehát egyáltalán nem nevezhető lefedettnek, bőven ad lehetőséget arra, hogy kellemes környezetben, családi házban egy igazi családi napközi indulhasson Tatabányán, Bánhidán.

2008 év végén, a családi napközi működtetésére felkészítő tanfolyam záróanyagaként helyzetelemzést készítettem kérdőívek feldolgozása alapján arról, hogy milyen jellegű szolgáltatásokat vennének igénybe a kisgyermekes szülők. (12. számú melléklet.)

Több tucat kérdőívet küldtem ki, amelyekben gyermekfelügyelettel és a családi napközivel kapcsolatban is voltak kérdések. Több mint félszázán, pontosan 51-en küldték vissza kitöltött anyagaikat. Ezek egy részét személyesen beszélgetés során töltötték ki az anyukák. Az itt szerzett tapasztalataim alapján a legtöbb szülő számára a családi napközi fogalma akkor (2008. novemberében) majdnem megegyezett a gyermekfelügyeletével. Sokan kértek információt a családi napközivel kapcsolatban, s mindazokkal, akikkel személyesen sikerült találkoznom, és beszélnem e témáról, lelkesen üdvözölték a kezdeményezést. Sokak számára a közvetlen, kiscsoportos foglalkoztatás; a munkaidőhöz maximálisan igazodó ellátási forma volt a csábító.

A felmérés és a személyes tapasztalat is azt igazolja: Tatabányán mindenképpen indokolt a családi napközi indítása.

A válaszokból az is kitűnik, hogy a legvalószínűbb célcsoport az általam indítandó családi napköziben az egy gyermekesek, azok az anyukák, akik hamar szeretnének visszamenni dolgozni.

A megkérdezettek jelentős hányadának 1-4 éves a gyermeke. Számukra jelenti a legnagyobb gondot a kicsik elhelyezése. Azok, akik már igénybe vesznek valamilyen ellátási formát (bölcsőde, óvoda), azoknak 1-2 óra jelent gondot; és a szünetek alatti gyermekelhelyezés. Legfontosabb vállalásunk tehát e korosztályok és szülei problémáinak megoldása.

3.1. Az ellátást biztosítók

A Nyitnikék Játszoda és Családi Napközi induló felnőtt létszáma és azok felkészültsége, és szakmai háttere lehetőséget nyújt arra, hogy a gyermekek a legjobb nevelésben-gondozásban részesüljenek. Folyamatosan keressük a kapcsolatot megfelelő szakemberekkel, hogy szolgáltatásainkat a gyermekeknek és azok szüleinek szélesíteni tudjuk.

A Nyitnikék Játszoda és Családi Napközi induló létszáma:

Rösszer Julianna – szakmai koordinátor, aki kiegészítő feladatokban működik közre (gyógypedagógus, pszichopedagógus, mentálhigiénés szakember, általános iskolai tanító, gyermek agykontroll oktató)

Sopotnikné Percze Beáta – gyermek és ifjúságvédelmi felügyelő, mentálhigiénés munkatárs – a családi napközi állandó helyettesítője, tanfolyamának kezdete szeptember 22., és befejezése október 14.(Fehérkereszt Alapítvány, Budapest)

Sütő Edit – pedagógus, aki kiegészítő feladatokban működik közre

Veizer-Sugár Gabriella – intézményvezető (pedagógus, újságíró), családi napközi működtetésére feljogosító tanúsítvánnyal rendelkező (Székesfehérvár, Csemete Alapítvány)

4. A családi napközi létesítésének és működésének közegészségügyi követelményei

Minden családi napközi működésének megkezdéséhez a szolgáltató tevékenység helye szerint területileg illetékes ÁNTSZ kistérségi/fővárosi kerületi intézete a működési, engedélyezési eljárásban szakhatóságként működik közre. Az engedélyezési eljárásban szolgáltató székhelye, ill. telephelye szerint illetékes tűzoltó-parancsnokság és építésügyi hatóság is részt vesz és szakhatósági szakvéleményt ad ki.

Családi napközit ott lehet létesíteni, ahol biztosíthatóak a rendelkezési célnak megfelelő, az építmények létesítésére vonatkozó, az országos

településrendezési és építési követelményekről szóló 253/1997. (XII.20.) Kormányrendelet (továbbiakban: OTÉK) 50.§.(2) bekezdésben foglalt általános előírások.

A Nyitnikék Játsszoda, Tatabánya-Bánhidán, egy kertes családi házban gyerekbarát, tág belső terekkel, parkosított udvarral, sok játékkal (nagy, füves, külön elkerített udvar, ahol két homokozó és fajjátékok, több kerti játék várja a kicsiket) biztosítja a kicsik egészséges fejlődéséhez szükséges környezetet.

Van öltöző, a gyerekeknek külön szekrénykék; nyitott, napos belső tér – ebédlő (koruknak megfelelő asztalok és székek) nappali, játszószoza (pelenkás gyermeke számára tisztázó); alvásra külön szoba; gyerekek számára nem megközelíthető tálaló konyha; külön, a családi napközi számára fenntartott fürdőszoba (fellépőkkel, bilikkel, külön törölközők, fogmosó készletek számára kialakított szekrényekkel) egy külön, a családi napközi számára fenntartott fürdőszoba.

5. A családi napközi létesítésének és működésének tárgyi feltételei

A Nyitnikék Játsszoda és Családi Napközi berendezése igazodik a gyermekek életkorához, fejlettségéhez, igényeihez.

20 hetetől 1 éves korig

Mivel a családi napközi már 20 hetes kortól várja a gyermekeket, ezért az egy éves kor alattiak részére elkülönített játszóhelyet tudunk biztosítani. Az egy éven aluli kicsiknek saját fekvőhelyet alakítunk ki.

A csecsemő öltöztetésére, pelenkázására olyan állandó helyet alakítottunk ki, amely csak erre a célra szolgál, könnyen tisztán tartható, fertőtleníthető.

1 éves kortól 3-4 éves korig

Azoknak a gyermekeknek, akik igénylik a napközbeni alvást, pihenést - biztosítani tudunk megfelelő alvóhelyet, külön helyiségben.

Olyan méretű székeket és asztalokat szereztünk be, amelyek mellett a gyermekek kényelmesen tudnak étkezni, tanulni, illetve játszani.

A bútorokat úgy helyeztük el, hogy a gyermekeknek elegendő hely jusson játékra, a nagyobbaknak legyen egy külön helyük, ahol zavartalanul tanulhatnak.

Megteremtettük a kézmosás, mosakodás feltételeit is a csana részére elkülönített fürdőszobában. A mosószeret, tisztítószereket, különböző vegyszereket, gyógyszereket a gyerekek számára elérhetetlen magasságban,

külön szekrényben helyeztük el. A lakásban és a kertben nincsenek szűrő és mérgező növények.

A gyermekek személyes eszközeit - fésűt, törülközőt, fogkefét - elérhető, állandó helyen tartjuk - valamilyen megkülönböztető jelzéssel ellátva -, hogy önállóan tudják használni.

A belső berendezés, a terek kialakításánál figyeltünk a biztonságra. A könnyen elmozdítható bútorokat rögzítettük, a különböző dísz tárgyakat (vázát, virágcserepet) olyan magasra helyeztük, hogy a kisgyermekek ne érhessek el.

A háztartásban lévő elektromos készülékek zsinórjának szigetelése ép. Csak földelt vezetékkel ellátott berendezéseket használunk. A használaton kívüli készülékek árammentességét biztosítjuk, hogy a gyermekek ne tudják bekapcsolni azokat. Az elérhető konnektorokat vakdugóval láttuk el.

A konyha a kisdetek számára a legveszélyesebb terület az égéses, forrázásos balesetek miatt. Kisgyermek a tálalókonyhába nem tudnak bemenni, a sütőt nem tudják megközelíteni, mivel biztonsági ajtót szereltünk fel.

A kertben elhelyezett rögzített mozgásfejlesztő eszközök, játékok telepítésénél a játszótéri eszközök biztonságáról 78 /2003.(XI.27.) GKM rendeletben leírtak szerint jártunk el. A játékokat elzárva tároljuk egy külön helyiségben.

6. Fontos eszköz: a játék

Ahhoz, hogy a gyermekek valóban jól érezzék magukat a családi napköziben, szükségük van koruknak és fejlettségüknek megfelelő játékokra is.

A játékok kiválasztásánál, a játékkészlet összeállításánál a következő szempontokat vettük figyelembe:

Egészségügyi szempontok

- könnyen tisztítható, fertőtleníthető legyenek,
- balesetet ne okozzanak (ne legyen törött, ne legyen könnyen törhető, ne essen szét darabjaira, ne legyenek éles sarkai, ne lógjon hosszú zsinórón, ne legyen túl nehéz).

Pedagógiai szempontok

- Lehetőleg minél több tevékenységformához legyenek megfelelő játékszerek,
- A játék színe, nagysága, formája keltse fel és tartsa ébren az érdeklődést,
- Legyenek más nemzetek szokásait tükröző játékok,
- Játékválasztásnál figyelembe vettük a nemek közötti egyenlőség elvének betartását (a kislányok is játszanak autóval, a fiúk is babával).

Legyenek babák, labdák, állatfigurák, kendők, autók, kézügyességet fejlesztő anyagok a kézimunkázáshoz, gyurmázáshoz, papírmunkához, építőjátékok, szerepjáték kellékek (a szokásos háztartási kellékek, mint pl.

edények, serpenyők, kanalak, műanyag dobozok, kosárkák remek játékszerként szolgálnak), gyermekkártyák, dominók, kirakók korosztályonként válogatott képek, mese- és ifjúsági könyvek, stb.

A nagyobb gyermeknek, „kuckót” alakítottunk ki, ahol játszhat, olvashat, zenét hallgathat, anélkül, hogy a többiekkel kölcsönösen zavarnák egymást. Néhány érdekes könyv, társasjáték, nagymozgásos játék (labda, csúszda), a különböző kreativitást fejlesztő tevékenységek számukra is vonzóvá teszik a családi napköziben tartózkodást, lehetőséget ad a kibontakozásra.

A kertben, szabad levegőn játszó gyermekeknek is szükségük van játékszerre, a homokozáshoz, pancsoláshoz, mozgáshoz, pl. homokozó lapátokra, vödörökre, kis biciklikre, talicskákra, labdákra, úszójátékokra.

7. A Nyitnikék Játsszoda és Családi Napközit működtető minőségpolitikája

A Nyitnikék Játsszodában és Családi Napköziben olyan családias légkörű, életvidám, családbarát, gyermekközpontú családi napközit kívánunk működtetni, amely a maximálisan fogadható 7 gyermek számára biztosítja a korszerű, és személyre szabott, egészséges és biztonságos körülmények között való nevelést, gondozást.

A mindennapi tevékenységeken keresztül gondoskodunk az életkornak megfelelő műveltség tartalmak közvetítéséről. Hangsúlyozzuk a játék és a mese fontosságát, valamint a sok-sok tevékenységhez kapcsolódó, a sikerélményekre épülő nevelést. A múlt értékeinek átmentésére ápoljuk hagyományainkat.

Biztosítjuk annak lehetőségét, hogy minden gyermek életkorának, képességének és érdeklődésének megfelelő nevelésben részesüljön.

Szakszerű ellátásukhoz biztosítjuk a szükséges személyi és tárgyi feltételeket.

Személyiségünkkel nevelünk, ezért munkatársaink fontosnak tartják a folyamatos önnevelést, mentális képzést, szakmai ismereteik bővítését.

Mindent megteszünk annak érdekében, hogy a gyermekeket az anyanyelvi és környezeti nevelés terén minél több gyakorlati tapasztalathoz jussanak. Ehhez biztosítjuk a családias, meleg légkört, a sok szabad játék és mozgás lehetőségét.

Ügyelünk az életkornak megfelelő készségek és képességek kialakítására, fejlesztésére. Alapvetően fontosnak tartjuk a gyermekek egyéni képességeinek a feltárását, személyiségének harmonikus fejlesztése érdekében. Nagy hangsúlyt fektetünk arra, hogy gyermekeink kreativitásához, önmegvalósításához a szükséges feltételeket, lehetőségeket megteremtjük.

A gyerekek ellátásáról két tanfolyammal rendelkező fő gondoskodik.

Valljuk és tiszteletben tartjuk, hogy a nevelés elsődleges színtere a család.

8. A Nyitnikék Játssoda és Családi Napközi küldetése, missziója, missziós nyilatkozata:

A családi napközi azért jött létre, mert Tatabányán és a kistérségben évek óta egyre több problémát okoz a bölcsődés és óvodás korú gyermekek elhelyezése. A helyzetet még nehezíti, hogy 2010-től szűkítik a GYED időtartamát, így a szülőknek egyre több 1-2 éves kisgyermeket kell megfelelő hozzáállással, szakértelemmel bíró, egész napos alapellátást biztosító intézményben elhelyezni.

Családi napközink fő feladata e kisgyermek (5 hónapos kortól akár 14 éves korig) napközbeni ellátása, gondozása az életkori és egyéni fejlődési ütemük szem előtt tartásával. A gyermekek nevelése elsősorban a család feladata, joga, és ebben a családi napközi kiegészítő szerepet, segítséget vállal, együttműködő partner kíván lenni.

Szolgáltatásunkkal így támogatjuk a munkavállalásra kényszerülő szülőt, illetve a saját személyiségfejlődését családon kívüli tevékenységgel biztosítani kívánó felnőttet.

A gyermekek gondozását megfelelő körülmények között, megfelelő szakemberek és segítők végzik.

9. A Nyitnikék Játssoda és Családi Napközi kiemelt szakmai céljai

Tatabánya-Bánhidán, a Nyitnikék Játssodában és Családi Napköziben fő feladatunknak tekintjük a gyermekek – 20 hetes kortól 14 éves korig – napközbeni alapellátásán, gondozásán túl, a gyermekek életkori és egyéni sajátosságainak, eltérő fejlődési ütemének szem előtt tartásával az egészséges, szeretetteljes, harmonikus személyiség kibontakoztatását, fejlesztését. Előnyünk a családias hangulat, az alacsony gyermeklétszám, a hivatástudattal, szeretetteljes szemléletmód, több figyelem, türelem, mosoly, idő jut egy-egy gyermekre. Kiemelt figyelmet szentelünk a szabad levegőn történő mozgás fejlesztésére, az egészséges személyiség kialakulására.

9.1. A családi napközi felvételi körzet és az átvételi eljárás rendje

Tatabánya Megyei Jogó Város jegyzője által kiadott működési engedélye alapján Tatabánya, és Tatabányai Többcélú Kistérségi Társuláshoz tartozó települések; (Gyermely, Héreg, Környe, Szárliget, Szomor, Tarján, Várgesztes,

Vértessomló, Vértesszőlős); valamint Tata közigazgatási területéről vesszük fel a gyermekeket a napközibe.

A napközi 20 hetes kortól 14 éves korig gondoskodik a gyermekek gondozásáról. A napközibe való felvétel egész évben folyamatosan történik. Az érdeklődők a felvételi lehetőségekről, egyéb programjainkról a sajtóból (napi-, heti- és havilapok, internet, szórólapok, nagyobb eseményeken való részvétel alapján) értesülhetnek. A családi napközibe való felvételt a felvételi adatlap (1 sz. melléklet) kitöltése után igényelhetik. Felvétel esetén kerülhet csak sor az egyéb dokumentációk kitöltésére, összeállítására.

A napközbeni ellátás mellett, egyéb kiegészítő szolgáltatások is (pl.: játszóházi tevékenység) is folyik, ez a nap meghatározott óráiban és időszakosan működik.

Nyitva tartás munkanapokon: 7.00-17.00 óráig. Az év bármely szakában folyamatosan fogadunk gyermekeket. Igény vagy egyéb programok esetén akár hétvégén is.

Az ellátás feltételei szülők és gyermekeik részére:

Az a gyermek veheti igénybe a családi napközi szolgáltatásait, aki:

Egészséges, orvosi igazolással rendelkezik.

Részére a térítési díjat befizették az adott időszakra.

Beteg, lázas gyermek a napközit, kiegészítő szolgáltatásait nem látogathatja.

Fertőző betegség esetén bejelentési kötelezettsége van a szülőnek, a többi gyermek egészségének megóvása érdekében.

Betegség után orvosi igazolással hozható újra a gyermek.

A gyermek gyógyszerérzékenységéről, folyamatos gyógyszereszedéséről a csana vezetőjét szükséges tájékoztatni.

Szülők részére:

A gyermekek egészségének védelme érdekében, váltócipő használata kötelező.

A beszoktatási időben lehetőség nyílik a szülőknek arra, hogy hosszabb időt töltsenek a családi napköziben (ügylve arra, hogy a napköziben folyó munkát ne zavarják)

A csanával és a gyermekkel kapcsolatos észrevételeket a családi napközi vezetőjével, annak megbízottjával lehet megbeszélni.

Ellátási, gondozási díj befizetése: minden hó 5.-éig.

9.2. A szülőkkel való kapcsolat

Az ellátást végzők és a családi napközibe járó gyermekek szülei között elengedhetetlen a kölcsönös tiszteleten és bizalmon, megbecsülésen alapuló

partnerkapcsolat kialakulása a gyerekek jó közérzete és harmonikus fejlődése érdekében.

Az ellátást nyújtók a gyermekek gondozása-nevelése során figyelembe veszik az otthon kialakult szokásokat, a jellegzetes reakciókat, a gyermek érdeklődését. Elismerik a szülő elsődleges szerepét és befolyását a gyermek fejlődésére. A szülő kívánságait szem előtt tartva, a gyermek érdekeinek megfelelően járnak el, (ha az nem szorítja háttérbe a családi napközibe járó többi gyermek érdekét) ha az nem ellenkezik az ellátást nyújtó személyek szakmai tudásával, meggyőződésével és a családi napközi szakmai módszertani elveivel. Minden olyan esetben, amikor el kell térni a szülő kívánalmaitól, olyan megoldást próbálunk találni, amelyet a szülő is elfogad és helyesel.

Az ellátást nyújtó személyek a családi napközibe járó gyermekek szüleit támogatják abban, hogy igényeik és lehetőségeik szerint részt tudjanak venni a napközi életében. Mindent megteszünk annak érdekében, hogy a szülők közt spontán módon is alakuló kapcsolatok erősödjenek – olyan társas összejöveteleket, klubtevékenységeket kívánunk szervezni, ahol közösen (is) beszélhetik meg a gyermek nevelésével kapcsolatos tapasztalatokat és gondolatokat.

A gyermek beiratkozását követően egy hónapon belül meglátogatjuk a családot. Lehetőséget teremtünk a gyermek reggeli beérkezésekor/hazavitelkor a gyermekhez kapcsolódó aktuális információcserére. Emellett fogadóórák keretében van még módjuk a szülőknek további információkhoz jutni. A szülők számára faliújságot is kialakítunk a napi aktualitások közzétételére. Közös programokat (ünnepekre készülődést) szeretnénk szervezni nagyobb ünnepek előtt. A napi kapcsolatot a szóbeli tájékoztatáson kívül telefonon, faxon, e-mailen is erősítjük.

Érdekképviseleti fórumot hozunk létre. Ennek tagjai az ellátásban részesülő gyermekek szülei/törvényes képviselői közül választott szülői munkaközösségi képviselő, a működtető intézmény vezetője, szakmai koordinátor, a gondozók és a fenntartó képviselője. Az érdekképviseleti fórum véleményt nyilváníthat a gyermekeket érintő ügyekben, javaslatot tehet a családi napközi működtetésével kapcsolatban.

9.3. A gondozás és nevelés egysége

A gondozás és nevelés elválaszthatatlan egységet alkot. A nevelés tágabb, a gondozás szűkebb fogalom: a gondozás minden helyzetében nevelés is folyik, a nevelés helyzetei, lehetőségei azonban nem korlátozódnak a gondozási helyzetekre.

A Nyitnikék Játszoda és Családi Napköziben az ellátást nyújtó személyek kitüntetett jelentőséget tulajdonítanak - különösen a csecsemők és kisgyermekes esetében - a gondozási műveleteknek. Törekcszenek arra, hogy az etetés, az

öltöztetés, a pelenkacsere naponta többször ismétlődő, apró eseménye örömteli legyen a gyermek számára. Figyelembe vesszük a gyermek igényét, ízlését, jó hangulatot teremtünk a kölcsönös bizalmon alapuló meghitt kapcsolat kialakulása érdekében.

Az idősebb, önkiszolgálásban már jártas gyermekeknél sem szorul háttérbe a gyermek jó fizikai közérzetéről való gondoskodás. Ez megnyilvánul abban, ahogyan törődünk az önállóan öltöző gyermekek rendezett öltözékével, külső megjelenésével, a kultúr-higiénés és más viselkedési szokások betartásával, az étkezéseknél figyelembe vesszük étvágyukat, egyéni ízlésüket mind a játék, mind a szórakoztató-fejlesztő tevékenységek kiválasztásánál.

A nagyobb gyermek már szeret tevékenykedni, jártas az önkiszolgálásban. A nap során figyelemmel kísérjük, hogy az erre való igény és képesség az egyes területeken más és más mértékű, ráadásul a gyermek fizikai és pszichés állapotától függően változó. A gyermek dicséretnek veszi, ha időnként feladatokkal bízunk meg őt, azonban csak szabad akaratából vesz részt a családi napközi működésével kapcsolatos feladatok végzésében.

A gyermekek életkorának emelkedésével egyre nagyobb szerepet játszik a kapcsolatok alakulásában a gondozási időn kívüli együttlét: az éneklés, mondókázás, verselés, mesélés, a gyermek játékanak és más tevékenységének figyelemmel kísérése és támogatása, esetenként segítése, az azokban való részvétel, valamint a kötetlen beszélgetés.

9.4. Az egyéni bánásmód

A családi napközibe járó gyermekek jó közérzetének, harmonikus testi-telki fejlődésének alapfeltétele, hogy az ellátást nyújtó személyek törekedjenek a rábízott gyermekek mélyebb és több szintű megismerésére, egyéni igényeik, tulajdonságaik felismerésére, jelzéseik, reakciók, megnyilvánulásaik megértésére, és mindezeket figyelembe véve gondoskodjanak róluk.

Ennek érdekében, tiszteletben tartjuk a gyermek egyéni fejlődési ritmusát; a megfelelő környezet kialakításával és a gyermek fejlettségi szintjéhez igazodó bánásmóddal segítjük elő személyisége további alakulását, fejlődését.

A családi napközibe járó gyermekek mindegyike folyamatosan érzi a róla gondoskodó felnőtt elfogadását, akkor is, ha esetleg több területen jelentős eltérést mutat az átlagos fejlődéstől, vagy viselkedése bizonyos esetekben különbözik a szokottól, nehezen elfogadható.

Tiszteletben tartjuk, elfogadjuk a gyermekek szüleinek vallási, világnézeti, etnikai stb. hovatartozását és segítjük őt e szerint élni. A gyermek életkori sajátosságainak és egyéni fejlettségeinek megfelelően segítjük identitástudata kialakulásához, fejlődéséhez, saját kultúrájához kapcsolódó

hagyományok megőrzéséhez. Lehetőséget kap arra, hogy más kultúrát is megismerjen és tiszteljen.

Az egyéni bánásmód elősegíti a gyermekek egymással való harmonikus kapcsolatának, az egymás iránti empátiának, elfogadásnak és megértésnek a fejlődését is.

9.5. Állandóság és rendszeresség

A csecsemő és kisgyermek tájékozódásának, jó szokásai kialakulásának alapja, hogy a vele kapcsolatos események megszokott helyen, időben és sorrendben történjenek a szeretetteljes, családi környezetben. Az idősebb óvódás vagy iskoláskorú gyermek számára is megkönnyíti a beilleszkedést, és megalapozza a biztonságérzetét a mindennapos események, az étkezés, a játék, a tanulás stb. megszokott rendje.

9.6. Az aktivitás és önállóság támogatása

Az a gyermek, akinek szeretetteljes a kapcsolata a szüleivel és azzal a felnőttel, akinek gondoskodására van bízva, örömmel foglalja el magát, változatosan és elmélyülten játszik, tevékenykedik. Ahhoz, hogy tudjon eleget mozogni és játszani, nyugodt környezetet, biztonságos, tágas játszóhelyeket és korának, érdeklődésének megfelelő tevékenységre ösztönző játékokat biztosítunk. Egy gyermek esetében az önállóság és az aktivitás, különböző mértékű lehet az egyes tevékenységekhez kapcsolódóan, továbbá a fizikai és a pszichés állapottól függően is változhat.

9.7. A gyermek elfogadása és személyiségének megbecsülése

Ahhoz, hogy a gyermek bízzon a felnőttben és elfogadja irányítását, éreznie kell őszinte érdeklődését, figyelmét, megbecsülését. Ezért a Nyitnikék Játsszoda és Családi Napközi munkatársai a gyermeket partnernek tekintik, ismerik a gyermek kompetenciáját és ehhez igazodó választási és döntési lehetőséget nyújtanak neki. Együttműködésére, belátására építve pozitív példát nyújtva próbáljuk elérni, hogy a gyermek az együttélés alapvető viselkedési szabályait megtartsa. Megtapasztalja, hogy a felnőtt-gyermek, gyermek-gyermek kapcsolatát pozitív érzelmi töltés, türelem, értelmező magyarázat és megértés jellemezi.

A mindennapok alapja a pozitív megnyilvánulások támogatása, megerősítése, elismerése.

Az erkölcsi értékek kialakításában elsősorban a következőkre szeretnénk hangsúlyt fektetni: Jó – rossz felismertetése, őszinteség, igazmondás, igazságosság, felelősségvállalás, a gyengébb védelme és segítése. Ezek fejlesztéséhez a mesélésen túl, minden napközben adódó konkrét helyzetet fel lehet használni. Alapvetőnek tartjuk azt is, hogy a napközibe járó gyermekek megismerjék és gyakorolják a társas együttélés és az önérvényesítés szabályait, mint például: egymásra figyelés, egymás segítése, egymáshoz való alkalmazkodás együttérzés, a tolerancia és önmaguk, lehetőségeik helyes ismerete, a szabályok, a rendszer védelmező, irányt mutató biztonságának elfogadtatása.

9.8. A nevelői hatások egységessége

A gyermekkel foglalkozó felnőttek a közöttük lévő személyiségbeli különbözőségek tiszteletben tartásával – a gyermekek elfogadásában, öntevékenységének biztosításában egyetértenek, az alapvető erkölcsi normákat egyeztetik, nézeteiket, nevelői gyakorlatukat egymáshoz közelítik.

10. Az ellátást nyújtó személy feladatai a gyermek gondozása - nevelése során

10.1. A gyermekek beszoktatása a családi napközibe

Minden kisgyermek számára komoly lelki megrázkódtatást jelent, ha édesanyjától hosszabb-rövidebb időre el kell válnia. Így van ez akkor is, ha a gyermek családi napközibe kerül. Ezért fontos, hogy fokozatos a beszoktatás. Lényeges, hogy a szülő partner legyen, hogy az első napokban segítse ő is gyermeke beilleszkedését. Legyen ott vele, együtt ismerkedjenek az új hellyel, a gyermekekkel és a gondozókkal. Meséljen sokat el a gyermek addigi életéről, szokásairól. Mondja el, hogyan és mit szeret enni, hogyan és mivel szokott elaludni, mivel szeret játszani, mit tud már egyedül elvégezni. Mutassa meg a szülő, hogyan pelenkázza be gyermekét, hogyan eteti, hogyan altatja. Esetleg mindezt írásban is megteheti.

Az első napokban csak egy-két órát tölt a gyermek a családi napköziben. Később már tízórai vagy ebéd is.

Beszoktatási rend a Nyitnikék Játszoda és Családi Napköziben:

Hétfő: 1 óra, délelőtt 9.30-10.30-ig, szülővel együtt.

Kedd: 1 óra, délelőtt 9.30-10.30-ig, szülő nélkül.

Szerda: 2 óra délelőtt 8.30-10.30-ig, szülő nélkül, ennek része a tízórai (gyümölcs) is a többiekkel.

Csütörtök: 8-12.15-ig, fél nap a szülő nélkül, ennek része a reggeli, tízórai és ebéd is.

Péntek: 8-15-ig, ekkor alvás (próbálkozás) is van.

És a következő héttől normális menetrend.

Természetesen igazodunk a gyermek igényeihez, és ha szükséges meghosszabbodik, vagy akár felgyorsulhat a beszoktatási rend.

Mivel a szülők számára is óriási változás a kisgyermektől való elszakadás, ezért őket is segíteni kívánja a napközi – szaktanácsadással állunk a beszoktatás szülők rendelkezésére, segítjük őket át az elszakadás első, nehéz időszakán.

10.2. A gyermekek napirendje, házi rendje

A Nyitnikék Játsszoda és Családi Napköziben úgy szervezzük meg a napi tevékenységet, hogy az igazodjék a gyermekek igényeihez, szükségleteihez, ami megteremti a biztonságot, a kiszámíthatóságot, az aktivitást és az önállósodást. Ugyanakkor törekszünk a rugalmasságra is, hogy lehetőséget adjunk a változó igények, az alkalmi lehetőségek kihasználására. Várakozás, zavar és sürgetés nélkül biztosítunk átmenetet az egyes tevékenységek között. A gyerekek szeretik, ha az étkezés, az ebéd utáni pihenő, a mese, a játék megközelíthetően azonos időben van minden nap.

Az iskolások napirendjének rugalmasan kell alkalmazkodnia a tanítás befejeződéséhez, a délutáni iskolai programokhoz, más különórákhoz, biztosítani kell a szabadlevegőn tartózkodást, a pihenést, a tanulást, a játékot. A napirend megtervezésébe bevonjuk a gyermekeket, mert az segíti az időbeosztás, az idővel való gazdálkodás megtanulását.

A követhetőség érdekében egy minta-napirendet készítünk, mely kifüggesztve tájékoztatja a családokat a családi napközi rendjéről.

A napirend természetesen igazodik az évszakokhoz: tavasszal, nyáron lényegesen többet tartózkodunk a szabad levegőn, mint ősszel és télen. Nyáron lényegesen több a spontán játék az udvaron (pancsolás, homokozás, mese stb.). Ősszel, télen és tavasszal az ünnepekre való készülődés is több feladatot, lehetőséget ad a szervezett foglalkozások témáinak kialakításában. (Pl.: ajándékkészítés, terménybábok készítése ősszel; falevelek gyűjtése stb...)

7.00-8.00: Érkezés

7.45-8.00: Mosdó, tisztálkodás

8.00- 8.30: Reggeli (mosdó, fogmosás)

8.30-9.30: Játék, szervezett foglalkozás
9.30-10.00: Mosdó, majd tízórai (gyümölcs)
10.00-11.00: Udvar, játék, séta
11.00-11.30: Mosdó, tisztálkodás, terítés
11.30-12.00: Ebéd (mosdó, fogmosás)
12.00-12.15: Készülődés a pihenéshez
12.15-14.30: Meseolvasás, alvás (külön szobában. Eközben az iskolásokkal egyéni foglalkozás.)
14.30-15.00: Felkelés, mosdó, uzsonna
15.00-17.00: Játék, folyamatos távozás (ha idő engedi az udvaron)

A napi élet megszervezésében az alábbi témákat dolgozzuk fel:

-**Testünk** (testrészek, játékok tükörrel, párban; versikék, simogatók; lenyomatok készítése (kéz és láb))

-**Család, egészség** (élmények ábrázolása, elmeséltetése; gyerekdalok, versikék; a családban betöltött helyünk, szerepünk; szép és finom ételek, finomságok; tisztálkodás, egészséges életmód ismertetésének bevezetése ...)

-**Mozgás** (helyes testtartás tudatosítása meséken, mondókákon, énekeken keresztül; tánc)

-**Évszakok, környezet** (terményekkel, termékekkel tanulunk számolni, a színeket, rajzolunk, és az ehhez kapcsolódó dalokat, verseket is összegyűjtjük; természeti környezet elemeinek ismertetése, bevezetése)

-**Állatok** (dalok, játékok; színek, formák felismerése; hangutánzó versikék; rajzok, különféle ábrázolások)

A családi napközi házirendje a 10. sz. mellékletben szerepel.

10.3. Szobatisztaságra nevelés, WC használat

A Nyitnikék Játszoda és Családi Napköziben figyelünk arra, hogy a pelenkázás, biliztetés, WC használat a gyermek fejlettségének megfelelően történjen. A pelenkás gyermeket minden étkezés előtt, illetve szükség szerint tesszük tisztába. A gyermek ölbe vétele előtt gondosan előkészítjük a szükséges kellékeket (pelenka, meleg víz, krém). Ezeket úgy helyezzük el, hogy a

gyermek ne férjenek hozzá. A tisztába tevés alatt a gyermekkel barátságosan viselkedünk, bevonjuk őt a műveletekbe.

A szobatisztaságra nevelés menetét a szülővel közösen tervezzük meg, amikor a gyermek már hajlandóságot mutat az önállósodásra. kb. 2-2,5 éves korban, ha egy-egy alkalommal tisztába tevésnél száraz a gyermek pelenkája, vagy ő kéri a bilit, rövid időre ráültetjük. Ezt követően időnként tapintatosan felajánljuk számára a bili vagy WC használatát, de nem erőltetjük őt.

Az óvodás, iskolás gyermekek számára már fontos az intimitás, ezért ezt tiszteletben tartjuk, a többi kisgyermekkel tiszteletben tartatjuk.

Étkezés előtt, pelenkázás, mosdó használat után minden alkalommal megmossuk, vagy megmosatjuk a gyermekek kezét. Ehhez biztosítunk a számukra a szükséges kellékeket, minden gyermek számára külön törölközőt. Külön fésűt, a már fogat mosóknak pedig saját fogkefét, fogmosó poharat és fogkrémet.

Ezek az eszközök a gyermekek számára könnyen hozzáférhetőek és esztétikusak.

10.4. Öltözködés

A Nyitnikék Játsszoda és Családi Napközi megfelelő helyet és időt biztosít az öltözködésre a gyermekek számára.

A kisebbeket - a gyermek közreműködését kérve és elfogadva – mi magunk öltöztetjük fel a pelenkázó asztalon. A nagyobbakat - akik már önállósodni próbálnak - kis székre vagy földre tett szőnyegre ültetjük, ahol kényelmesen próbálkozhatnak az egyes ruhadarabok felvételével. A begyakorláshoz sok idő kell, így gyakori dicsérettel ösztönözzük őket a sikerre.

10.5. Alvás, pihenés

A gyermekeknek életkoruk és egyéni igényeik szerint van szükségük a pihenésre. A bölcsődés és óvodás korú gyermekeknek külön fekhelyet és igény szerint délelőtti, délutáni alvási lehetőséget biztosítunk egy külön, erre a célra kijelölt helyiségben. A kicsik mély, a biztonságosan járni tudó gyermekek heverőszerű ágyakban aludhatnak.

A kisiskolás is igényelheti a csendes pihenőt, az alvást is. Erre is lehetőséget tudunk biztosítani.

10.6. Levegőzés

A gyermekek számára igen lényeges, hogy minél több időt töltsenek a tiszta, szabad levegőn. A Nyitnikék Játsszoda és Családi Napközi udvarán külön, erre a

célra kialakított, parkosított, külön leválasztott játszóterén van lehetősége a gyermekeknek a játékokra, levegőzésre.

A levegőztetés során ügyelünk az időjárás viszonyaira. Kánikulában vagy esőzés, erős havazás, nagy erejű szél, sűrű köd vagy -5°C esetén visszafogottan, rövid ideig tartózkodunk csak a levegőn, vagy teljesen mellőzzük.

A napfény káros hatása és a kisgyermek bőrének érzékenysége miatt fokozott figyelmet fordítunk az erős napsugárzás elleni védekezésre. Három éven aluli kisgyermek esetében legalább 15-ös faktorszámú naptejet használunk. Fokozottan ügyelünk arra, hogy: 11-15 óra között ne érje a gyerekeket közvetlen sugárzás. Az erős napfénytől védjük a gyermekek fejét sapka, kendő, testüket trikó, kising használatával.

10.7. Étkezés

A gyermekek táplálása is mindig az életkori sajátosságainak és egyéni igényeiknek megfelelően történik. A napirend lehetővé teszi, hogy minden gyermek nyugodt körülmények között étkezhessen.

Az ételből minden gyermek egyéni étvágyának megfelelő mennyiséget kap. Fokozatosan kialakulnak - a felnőtt példa hatására - az egészséges és kultúrhigiénés táplálkozási szokások. Ezt segíti az esztétikus étel, a terítés és tálalás is. Minden gyermeknek megfelelő méretű terítéke lesz.

Az étrendet legalább egy hétre előre megtervezzük, megmutatjuk a szülőknek, hogy figyelembe tudják venni az otthoni ételek tervezésénél. Figyelembe vesszük az egészségügyi okokból előírt diétát, egyéni étrendet, és azt, hogy a gyermekek ízlése változhat.

11. A játék és a tanulás

A kisgyermeknek természetes életformája, központi tevékenysége és legfőbb öröme, egyben a tapasztalatszerzés, a tág értelemben vett tanulás a játék. A játék segít a világ megismerésében és befogadásában, elősegíti a testi, az értelmi, az érzelmi és a szociális fejlődést. Így a játszóhelyek kialakításánál ügyeltünk arra, hogy minél nagyobb mozgástere legyen a gyerekeknek.

A kis létszámú csoportban a személyre szóló, differenciált bánásmód hozzájárul a gyermekek személyiségének optimális kibontakoztatásához.

A gyermek játékát elsősorban a megfelelő hely, idő, légkör és eszköz biztosításával tudjuk segíteni. A gyermekek kezdeményezéseit, magatartásunkkal, javaslatainkkal, információinkkal támogatjuk, így az elmélyült, nyugodt játéktevékenység, a kreativitás erősödhet. A gyermek igényeitől és a helyzettől függően kezdeményez, szerepet vállal a játékban, ötleteivel színesíti azt.

A játékterületek kialakításánál figyelünk arra, hogy legyen lehetőség aktív és csendes játékra, pihenésre, piszkolással járó tevékenységek (festés, vizezés stb.) végzésére, és aktív mozgásra. A játékoknak állandó helyük van, ez ösztönzi a gyermekeket a rendre és a rendszeretetre.

A tanulás fontos része, hogy a gyermekeket bevonjuk a szokásos napi tevékenységekbe. A tapasztalatszerzés fontos része, hogy a gyerekeket bevonjuk a szokásos napi tevékenységekbe is (pl: segítenek teríteni, maguk után rendet tenni).

A többi gyermekkel való együttlét örömforrás a kisgyermek számára. A felnőttek megértő, kedves és őszinte hangvétele, beszéde minta a gyermekeknek, ezáltal tanulja meg azt is, hogy elfogadja, ha valaki dühös, szomorú, csalódott. A gyermekek fejlettségi szintjének megfelelően világos és egyszerű szabályokat állítunk fel, probléma megoldási javaslatokat teszünk. Mindezzel segítjük, hogy a gyermekek jól érezzék magukat egymás társaságában, és szociális képességeik fejlődjenek.

A bölcsődés és az óvodás korú gyermekek életében a mondóka, a képeskönyv, a mese és a vers, az összeillesztős játék, nagy jelentőségű. A 2-3 évesek a róluk szóló történeteket hallgatják szívesen, de a rövidebb állatmesék és a láncmesék is nagy érdeklődést váltanak ki. Az óvodás korú gyermekek kedvencei az állatmesék, a népmesék és 4-5 éves kortól a tündérmesék. A mesék fejlesztik gondolkodásukat, fantáziájukat, szókincsüket. A többször hallott mesét a gyermekek lerajzolhatják, eljátszhatják. Az elemi játék és tanulás alapvető része a mozgás.

Az iskolások szabadidős tevékenysége között fontosak az egyéni beszélgetések, amelyek során kiderítjük: ki, miben tehetséges, így ugyanis már alapszinten – a személyiségfejlődéssel egy időben kezdődhet meg a tehetséggondozás is. Jó, ha a délutánnak van olyan szakasza, amikor a kicsik és a nagyok külön játszhatnak (kicsik alszanak, nagyobbak más helyiségben tanulnak, egyéb kreatív, szórakoztató tevékenységet végeznek). Ez kedvezően befolyásolja az egymás iránti pozitív beállítottságot, toleranciát. Az iskolások játékait a balesetek elkerülése és a játékok állagának megóvása érdekében külön tároljuk, így a gyerekek megismerik és megtanulják a birtokviszonyokat, és azok tiszteletben tartását. Az iskolások tevékenységének fontos része a tanulás, amely az aktuális házi feladat elkészítésén túl magában foglalja a különböző tanulási technikák elsajátítását (a tanulási sorrend meghatározása, a szóbeli és írásbeli házi feladat egymásutánisága, a verstanulás technikája, lényegkiemelés, vázlatkészítés, segédeszközök használata, időtervezés, stb.), a gyermek képességeinek, igényeinek megfelelő segítséget, gyakorlási lehetőséget. Így igyekszünk a tanuláshoz való viszonyukat pozitívvá alakítani. Csak a szülővel előzetesen egyeztetett módon és mértékben veszünk részt a gyermek tanulásában, figyelembe véve saját kompetenciánkat és szerephatárainkat (nem tanító, korrepetitor, stb.). A tanulás előtti kikapcsolódás, - ami lehetőleg a szabad levegőn való játék, - a nyugodt tanulás feltételeinek megteremtése, a

megfelelő segédeszközök biztosítása kedvezően befolyásolja a tanulás eredményességét. Hagyjuk a gyermeket önállóan „dolgozni”, és csak akkor segítsünk, ha ő igényli azt. A kisiskolások (1-4. osztályig) optimális tanulási ideje maximum napi 1-1 1/2 óra. Tiszteletben tartjuk azt is, ha a szülő nem kéri, hogy a gyermek a családi napköziben tanuljon.

A tanuláshoz való pozitív viszony erősödését és az eredményességet segíti a jó napirend, a megerősítés, a gyermek igényeihez igazodó és számára hasznosítható segítség, a kézikönyvtár és az olvasósarok is.

11.1. Ünnepek

Az ünnepek széppé, színessé teszik az életet, segítenek a meglévő hagyományok megőrzésében, az újak kialakulásában. Ezt a szerepet csak akkor töltik be, ha minden érintett jól érzi magát, senki nem érzi kényszernek a bekapcsolódást (áttételesen sem!). Az ünnep hangulata, az érzelmi élmény a fontos, nem az ajándékok értéke – erre korán rá lehet vezetni a gyermekeket.

A Karácsony, a Húsvét, a Mikulás, a farsang, az Anyák napja és a Gyermeknap elsősorban a hagyományos ünnepek. Ezek közül a Karácsony, a Húsvét és az Anyák napja a család ünnepe: kerüljük az előünneplést, amely csökkentheti az otthoni ünnep varázsát. A családi napközi közös előkészületekkel és érzelmi ráhangolással kíván hozzájárulni a családi ünnep hangulatához.

A családi napközi lehetőséget biztosít a Mikulás, a Farsang, és a Gyermeknap megünneplésére, továbbá arra, hogy születésnapot - vagy névnapot, vagy valamilyen más alkalmat (pl. nyári zárás előtti vagy utáni zsúrt)

Az ünnepre a család egésze meghívást kap. Az ünnep meghittsége, hangulata hozzájárul az abban részes személyek (gyermekek és felnőttek) közötti kapcsolatok mélyüléséhez.

Figyelmet fordítunk az egyes vallási ünnepekre is. A családi napköziben segítjük a gyermeket abban, hogy az egyes ünnepeket hite szerint élje meg, a többi gyermek számára pedig megkönnyítjük ennek elfogadását, természetesnek tartását.

11.2. A családi napközi helyszínén kívüli programok

Családi napközi helyszínén kívüli programot (kirándulás, mozi, Állatkert, stb.) csak a szülő előzetes írásbeli engedélyével, esetenként segítő részvételével szervezzük. Pontosán tisztázzuk előtte, hogy a külső programok finanszírozása milyen keretből történik, kell-e ezekért a szülőknek fizetni.

A programon való részvételt nem tesszük kötelezővé: a családi napköziben maradók felügyeletének megszervezéséről is gondoskodunk.

12. A sajátos nevelési igényű gyermekek ellátása

A megváltozott képességű gyermek védtelenebb és kiszolgáltatottabb, mint ép társai, ezért a családi napközit vezető személynek tiszteletben kell tartania, a gyermek környezetében lévő felnőttekkel pedig tiszteletben kell tartatnia a gyermek személyiségét, elfogadni és elfogadtatni a másságot. Meg kell védenie őt a fenyegetettség, a megszegyenítés érzésétől.

A családi napközit működtető érdeklődés esetén csak azt a sajátos nevelési igényű gyermeket fogadja a családi napköziben, akinek gondozását biztonsággal el tudja látni. Fontos szempont, hogy a felvételre kerülő gyermek viselkedése ne veszélyeztesse önmaga és társai biztonságát.

A sajátos nevelési igényű gyermekek környezetének kialakításához szükséges eszközök, játékok, bútorok beszerzésében a működtetők tanácsot, segítséget is kérhetnek a megyei tanulási képességet vizsgáló szakértői bizottságok, illetve a nevelési tanácsadók szakembereitől.

Ebben az esetben a családi napközit működtető úgy alakítja ki a környezetet, hogy az megfeleljen a fogyatékkal élő gyermek speciális szükségleteinek. Ha fogyatékkal élő és egészséges gyermeket együtt gondoz, akkor arra kell törekednie, hogy a tárgyi feltételek, a családi napközi légköre, hangulata mindkét gyermekcsoportnak biztosítsa a nyugodt játék, a pihenés, a harmonikus fejlődés feltételeit.

12.1. Gondozás, nevelés

A sajátos nevelési igényű gyermekek gondozásakor az egészséges gyermekek gondozására-nevelésére vonatkozó általános elveket kell szem előtt tartani. A gondozási műveletek során törekedni kell a gyermekkel az állapotának megfelelő szintű együttműködés fokozatos kialakítására, a testrészek, ruhadarabok és a tárgyi környezet megismertetésére, a szókincs bővítésére. Ezek együttesen a mozgást és értelmi fejlődést segítik.

Az eredmények eléréséhez a gondozó részéről szükséges a fokozott türelem, a következetesség, az utasítások rövid, érthető megfogalmazása, a gyermek reakcióinak, együttműködésének alapos megfigyelése. A sajátos nevelési igényű gyermekeknek az elvárások megértéséhez, ezek megtanulásához, végrehajtásához sokkal több időre van szükségük, mint az egészséges gyermekeknek. Fontos számukra a dicséret, mert ez a legnagyobb hajtóerő a további eredmények elérésében.

Az együttes játék alkalmával törekedni kell arra, hogy minél önállóbban vehessen részt a gyermek, valamint legyen lehetőség a mozgás és értelmi állapot, az önállóság, az önkiszolgálás együttes fejlesztésére.

A fejlődés eredményeit vagy bármely, a gyermek állapotában bekövetkező változást, a gyermeket ellátó személynek a szülővel rendszeresen meg kell beszélni. A folyamatos fejlődés, az elvárások kialakítása és összehangolása érdekében nagyon fontos a szülővel való jó kapcsolat kialakítása.

Ha a családi napköziben a sajátos nevelési igényű gyermek mellett egészséges gyermek is van, a gyermekeket ellátó személy törekedjen arra, hogy az egészséges gyermek megfelelő mintát nyújthasson társának (étkezés, mosakodás, játék stb.), melyet az utánozhat, segítve a saját fejlődését. Az együttgondozás ugyanakkor kiváló lehetőséget teremt az egészséges gyermek számára a másság elfogadására.

13. A Nyitnikék Játszoda és Családi Napközi szolgáltatásai

13.1.Élelmezés

A családi napközire az élelmiszer-higiéniáról szóló 852/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet előírásai vonatkoznak. A 67/2007. (VII.10.) GM-EüM-FVM-SZMM együttes rendelete tartalmazza korcsoportos bontásban a napi tápanyag- és energia-beviteli ajánlásokat. Családi napközink ezt is figyelembe véve alakítja a gyermekek étkeztetését.

Napi négyszeri étkezést biztosítunk, melyen belül a reggeliről, a tízóráiról, és az uzsonnáról magunk gondoskodunk helyben, a lakás tálaló konyháján. Az ebédet közétkeztetés keretében oldjuk meg. Odafigyelünk arra, hogy a gyerekek sok vitaminhoz és egészséges ételekhez jussanak. A konyhatechnológiai és higiénés utasításokat ismerjük és betartjuk.

A családi napköziben történő élelmezés során a korszerű csecsemő- és gyermektáplálási elveket figyelembe vesszük úgy, hogy a táplálék:

- mennyiségileg elegendő és minőségileg helyes összetételű,
- megfelelő konyhatechnikai eljárásokkal elkészített és élvezhető legyen, valamint
- feleljen meg a higiénés követelményeknek.

Előzetes tárgyalásaink alapján a Lövér Étteremből szerezzük majd be az ebédet.

13.2.Foglalkozások megszervezése és lebonyolítása

Szolgáltatásaink közé tartozik a különféle foglalkozások megszervezése és lebonyolítása, a szabadidő megtervezése, a szabad játék, a nyugodt pihenés biztosítása.

A természetességet és a hagyományápolást a mindennapi tevékenységeink során szem előtt kívánjuk tartani: a hagyományos ünnepekre való készülődéstől (Márton-nap, Mikulás, Karácsony, Újév, Húsvét...) az egészséges életmód és mozgáskultúra fejlesztéséig. A gyermek legalapvetőbb, természetes megnyilvánulási formája a mozgás is csak akkor lehet fejlesztő hatású, ha azt a gyermek kellemes, nyugodt, biztonságos környezetben, jó közérzettel, örömmel végzi, ezért erre törekszünk. Az egészséges életmód kialakítására törekszünk a táplálkozás terén is. Naponta biztosítunk számukra friss zöldségeket és gyümölcsöket.

A gyermekek érdeklődésére, kíváncsiságára, mint életkori sajátosságra építve foglalkozunk a gyermekkel, fejlesztjük képességeiket.

A gyermekekkel való foglalkozás során úgy szeretnénk közvetíteni a kultúrát, hogy a különböző korú gyermekek érzelmileg, erkölcsileg, szociálisan, és értelmileg gazdagodjanak, s eközben boldog gyermekkorukat megőrizhessék. A kultúra átadásban alapvetőnek tartjuk a nemzeti hagyományok megőrzését, átörökítését.

Amennyiben a normál fejlődéstől eltérést észlelünk, arra a szülő figyelmét felhívjuk és segítünk a megfelelő szakember felkutatásában.

Nagy hangsúlyt fektetünk a zenei és az anyanyelvi nevelésre, a mozgás koordináció fejlesztésére, érzelmi nevelésre.

Az értelmi nevelés során a gyermek spontán szerzett tapasztalatait, ismereteit szeretnénk rendszerezni, és célirányosan bővíteni a személyes tapasztalások értelmezése, irányított foglalkozások révén.

13.3.Kiegészítő szolgáltatásaink

Időszakos gyermekfelügyelet: nyitva tartáson kívüli ügyelet, akár hétvégi ott alvással, amely a szülő igényeihez igazodik előzetes egyeztetés alapján

Játszóház: alkalmanként, nyitott és külső érdeklődők számára is hozzáférhető játszóházat is szervezünk, ahová akár a szülőket is meghívjuk. Hétvégén szülinapi összejövetelek is tarthatók, vagy igény szerint megszervezhetők.

Játszoda: a hét adott napjain várjuk a gyermekeket, felügyeletet biztosítunk, amíg a szülők ügyes-bajos dolgaikat intézik.

Korrepetálás: ha a gyermek tanulmányi eredménye nem megfelelő, bármely okból kifolyólag lemaradt a tanulásban, tanító segít a felzárkózásban.

JátszodAlap: a magyar nyelvet szerető és az átlagosnál is jobban megismerni szándékozó gyerekekkel alkalmanként megjelentetnénk a JátszodAlapot, amely a közreműködők saját és a játszoda élményeit, történéseit dolgozza fel.

Baba-mama klub: rendszeres időközönként találkoznak a kismamák, hogy közös élményekről beszéljünk vagy aktuális témákról. Ennek keretében lehet szervezni szülésfelkészítést, vagy akár baba masszázst is.

Logopédiai szűrés: a szülő igénye szerint, meghatározott időpontban, előre bejelentkezés alapján szakmai konzultáció, információkérés, szükség szerint egyéni logopédiai fejlesztés.

Pszichopedagógiai tanácsadás: szülők részére lehetőség nyílik a gyermekével kapcsolatos nevelési, magatartási és egyéb problémák diagnosztizálására, terápiájára, információkérésre.

Gyógytestnevelés: szükség esetén.

Bébi taxi: ha a szülő nem tudja megoldani gyermeke szállítását, külön térítési díj ellenében megoldjuk, a gyermeket háztól házig szállítjuk.

Bébi úszás, lovaglás: a gyermek korai úszásoktatása, vízhez szoktatás, a mozgáskoordináció fejlesztése külön térítési díj ellenében.

Bébi angol: lehetőség nyílik játékos, mozgásos, zenés formában az idegen nyelv elsajátítására külön térítési díj ellenében.

Reiki: igény szerint, külön térítési díj ellenében a reiki alkalmazása segíthet gyermekeknél a tanulás és a mozgáskoordinációban.

A családok és a szülők igényeihez igazodva, előzetes igénybejelentés alapján, térítési díj ellenében szolgáltatásaink bővítését folyamatosan alakítjuk a gyermekek nevelésének segítése érdekében.

14. Foglalkozásokkal egybekötött gyerekelügyelet iskolai szünetekben (táborok szervezése)

Tanítási szünetekben igény szerint (ősszel, télen, tavasszal, nyáron) foglalkozásokkal egybekötött gyerekelügyelet szervezését is vállalja a Nyitnikék Játsszoda és Családi Napközi óvodásoknak és általános iskolásoknak (14 éves korig). Az általános iskolásoknak a környezeti, a természeti értékek megismertetése mellett számítógépes ismereteket, az anyanyelvi kultúra fejlesztését tűztük ki célul.

Jelentkezés esetén heti turnusokban várjuk majd a gyerekeket, egész- vagy akár félnapos ellátással (reggeli, tízórai, ebéd, uzsonna).

A foglalkozásokkal egybekötött gyermekfelügyelet jól elkülönül majd a családi napközi tevékenységétől. Kitűnő pedagógusokkal, élményt, és megtapasztalást nyújtó napi programokat szervezünk (pl: művészettörténelmi személyiségfejlesztés, kreativitást fejlesztő kézműveskedés, mozgáskoordinációt javító fejlesztő játékok).

Tervezett témák: ismerkedés; séta a skanzenben vagy egyéb látványosságok megismerése Tatabányán és környékén; rajzok, kézműves foglalkozások; kirándulások. Iskolásoknak: „cikkírás” (fogalmazás) az élményekről; számítógépes ismeretek; élményújság összeállítása... A hét utolsó napján: kiállítás, bemutató, kis újság szerkesztése, „Ki mit tud?”.

A tábor napi programja:

Érkezés a Nyitnikék Játsszodához, majd a reggeli után a gyerekek számára egy pedagógus tartja a foglalkozásokat (ismerkedés, kézművesség, kirándulás, könyvtárlátogatás stb...). A délelőtti foglalkozást követően ebéd (játsszodában, vagy kirándulás esetén csomagolt ebéd a gyerekeknek a kirándulás helyszínén); majd délután ismét foglalkozások lesznek a hazaindulásig. Naponta várhatóan, és igény esetén 8 és 17 óra között működik a szünetekben a gyerekelügyelet, amely programjait úgy alakítja, hogy az ne ütközzön, ne befolyásolja a családi napközi állandó gyermekeinek életét (külön helyiségekben tudnak játszani, akkor lesz az étkeztetésük, amikor a kicsiket lefektettük). Sok szabadterei programot, és kirándulást tervezünk a számukra.

14. Önképzés

Fontosnak tarjuk az önképzést, hogy eleget tudjunk tenni a változó, mindig megújuló kihívásoknak folyamatosan figyelemmel kísérjük az e témával foglalkozó weblapokat, s szorosabbra fűzzük a kapcsolatot a szakemberekkel (módszertani bölcsőde, CSANA továbbképző helyek, intézmények, Szakértői Bizottság, egyesületek).

15. Kapcsolati rendszer

Intézményünk vezetőjének korábbi tevékenységei során szerzett ismeretségi köréből jó kapcsolatot alakítunk ki a környező bölcsődékkal, óvodákkal, oktatási intézményekkel, az ÁNTSZ helyi munkatársaival, az önkormányzat képviselőivel, a nevelési tanácsadóval, módszertani intézményekkel (pl.: módszertani bölcsőde, Csemete Alapítvány, Tatabánya Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatala Népjóléti Iroda, gyámhatóság, CSANA Egyesület stb). Nagyon jó a kapcsolatunk a védőnőkkel. Néhány megyei családi napközivel már felvettük a kapcsolatot, velük is szeretnénk rendszeresen találkozni, tapasztalatainkat megosztani egymással.

16. Szolgáltatási szerződés a szülőkkel

A Nyitnikék Játsszodában és Családi Napköziben a szolgáltatásainkkal, a kialakított környezettel maximálisan igazodunk a gyermekek, szülők igényeihez. Alapellátási szolgáltatásainkat a szülőkkel kötött szolgáltatási szerződés alapján, térítési díj ellenében végezzük (a havidíj az élelmezési és a felügyeleti, azaz működési költségeket tartalmazza).

A tervezettek alapján a felügyeleti díj, és a működési költség a törzsidőn belül 200 Ft/óra; az élelmezési díj pedig naponta 450 Ft. A havi ellátási díj fejében a napi nyitvatartási időn belül legfeljebb 8 órás ellátás vehető igénybe. Az ezt meghaladó többletszolgáltatásért a működtetőnek megkezdett óránként gyermekenként 600 forint/óra gyermekfelügyeleti pótdíjat fizetnek a szülők. A gyermekellátásért fizetendő díjakat évente állapítjuk meg, amely ez idő alatt maximum kétszer módosítható.

Nyitva tartási idő hétköznaponként: 7-17 óra. Szolgáltatásainkat a szülők igényeihez igazodva alakítjuk, így a nyitva tartási idő is az igények és az esetenként rendezendő programok alkalmával változhat, és ha szükséges, akár hétvégén is nyitva tartunk.

Családi napközi szolgáltatási szerződése a 9. sz. mellékletben.

17. Nyilvántartások, dokumentációk

A családi napközi szakmai munkájának segítése érdekében vezetett dokumentáció kezelésében a személyiségi jogok és a személyes adatok védelméről rendelkező jogszabályokat a be kell tartani. A dokumentációt a családi napközi vezetője, vagy annak megbízottja vezeti.

A családi napközi szakmai munkájához az alábbi dokumentumok és nyilvántartások vezetése kötelező, illetve a szakmai munka színvonala miatt módszertani szempontból ajánlott.

17.1. Kötelező nyilvántartások

Egészségügyi Nyilatkozat és vizsgálati adatok

A családi napköziben csak olyan személy dolgozhat, aki érvényes „Egészségügyi Nyilatkozat és vizsgálati adatok” című dokumentummal rendelkezik. A működtetővel szerződésben álló FOGLALKOZÁSEGÉSZSÉGÜGYI SZOLGÁLTATÓ végzi el a szükséges vizsgálatokat. A nyilatkozat dokumentum a FOGLALKOZÁS EGÉSZSÉGÜGYI. SZOLGÁLTATÓNÁL, a vizsgálati **eredmény könyv** pedig a dolgozónál marad, aki köteles azt a munkavégzés helyén az ellenőrző hatóság számára bemutatni.

A munkaköri szakmai, illetve személyi higiénés alkalmassági orvosi vizsgálatról és véleményezéséről szóló 33/1998.(VI.24.) NM. rendeletben foglaltaknak megfelelően csak érvényes orvosi vizsgálatral és az előírt munkaköri alkalmassággal dolgozhat.

Működési engedély

259/2002.(XII.18.) Kormányrendelet alapján.

Célszerű jól látható helyen kifüggeszteni tájékoztatás végett.

Szakmai program

Elsőként a működési engedélyhez, majd a működésalapját képezi.

A szolgáltatás igénybevételéről szóló megállapodás

IX. számú adatlap

A gyermekjóléti alapellátásban részesülő gyermekekről (Gyvt. 139. §) és a 235/1997.(XII.17.) Kormányrendelet alapján.

Ezt kötelezően vezetni kell a felvett gyermekekről (lásd a 3. számú mellékletet).

Statisztikai adatszolgáltatás

Évente az OSAP által kötelező adatszolgáltatás nyújtása (az engedélyezett férőhelyekről, az ellátási és nyitvatartási napokról

A statisztikai lapot kiküldik, minden év február 15-ig kell visszaküldeni.

Munkavédelmi dokumentumok

- foglalkozás egészségügyi szerződés,
- tűzvédelmi előírások,
- közegészségügyi és élelmiszerhigiéniai előírások,
- a használt veszélyes anyagokról nyilvántartás vezetése – ÁNTSZ-nek bejelentési
- kötelezettség
- kockázatelemzés

Alkalmazottak esetén

- alkalmazottak munkaszerződése,
- munkaköri leírása,
- jelenléti ív,

17.2. Normatív támogatás esetén kötelező

Személyi térítési díj. Az ellátás intézményi térítési díjának megállapítását tartalmazó dokumentum, számításokkal alátámasztva, kedvezmények rendszer feltüntetve (ki, miért részesülhet kedvezményben, ingyenes ellátásban, ki dönt erről, mi az eljárás menete, stb.). A lehetséges kedvezmények (állami-, kistérségi normatíva, önkormányzati támogatás, stb.) figyelembevétele után személyi térítési díj megállapítása.

Nyilvántartás az ellátási napokról

A családi napközit működtetőnek a 133/1997.(VII.29.) Korm. rend. 2. számú melléklete szerinti kimutatást kötelező vezetni *(lásd a 7. számú mellékletet)*. A kimutatáson a gyermekek jelenlétét függőleges, a távollétét vízszintes vonallal kell jelölni. Ez a dokumentum segít a vállalkozónak a beíratott gyermekek napi és havonkénti jelenléte, illetve távolléte regisztrálásában és az étkezésért megállapított térítési díj kiszámításában is.

Nyilvántartás a térítési díjról

A családi napközit működtetőnek a 133/1997.(VII.29.) Korm. rend. 1. számú melléklete szerinti kimutatást kötelező vezetni *(lásd a 7. számú mellékletet)*.

Jövedelemnyilatkozat

A családi napközit működtetőnek a 133/1997.(VII.29.) Korm. rend. 5. számú melléklete szerinti kimutatást kötelező vezetni *(lásd a 8. számú mellékletet)*.

Ez a jövedelemnyilatkozat szükséges a személyi térítési díj személyes rászorultság esetén való meghatározásához. Nem kell kitölteni, amennyiben a szolgáltatást igénybe vevő gyermek után fizetésre kötelezett nyilatkozatot tesz, hogy a működési költségek alapján megállapított térítési díj megfizetéséhez elegendő jövedelemmel rendelkezik.

17.3. Ajánlott dokumentáció

Felvételi adatlap

A családi napközibe felvételt nyert gyermekekről AJÁNLOTT adatlapot kitölteni, mely a *(lásd 1. számú mellékletben)* feltüntetett adatokat tartalmazza. Az adatlap sorszámmal ellátott és naprakész legyen. Két példányban készül, a szülő és az üzemeltető részére. A két fél aláírásával hitelesíti az adatok valódiságát és ismeretét.

Heti étrend

Tervezése 2-4 hétre előre ajánlott. Összeállításánál a gyermekek igényeit és a teljesíthető szülői kéréseket javasolt figyelembe kell venni.

Ajánlott a heti étrend kifüggesztésével a szülőket tájékoztatni, hogy gyermekeik mit fogyasztottak a közösségben, hogy ennek ismeretében tervezhessék otthoni étrendjüket.

Kötelező jól elkülönítetten feltüntetni a heti étrenden a csecsemő, kisdéd, iskolás és diétás étrendet.

Napirend – a családi napközi napirendje a 17-18. oldalon olvasható.

Házirend – a családi napközi házirendje a 10. számú mellékletben olvasható.

A fertőző megbetegedések nyilvántartása

Eseménynapló

Üzenő füzet

A működtető vagy a szülő által beszerzett füzet, amely az ellátó és a szülők közötti közlendők regisztrálására szolgál.

A működéssel kapcsolatos szülői vélemények, javaslatok – gyűjtése, tárolása, kezelése. A gyermeket ellátó személy a családi napközi működtetője és fenntartója írásos formában is kérhet véleményt, javaslatot a szülőktől.

Ellenőrzési, látogatási napló

Célszerű egy naplót vezetni a látogatók részére, melyben a hivatalos (ÁNTSZ, önkormányzat, gyámhivatal, fogyasztóvédelem, ÁSZ) és érdeklődő látogatók nevét, elérhetőségét, a látogatás célját, benyomásokat, tapasztalatokat kell feltüntetni.

Külső látogatók fogadása

A családi napközibe látogatók érkezéséről, jövetelük céljáról a gyermekeket és a szülőket előzetesen tájékoztatni kell. A gyermekekről fénykép, videó film és hangfelvétel csak a szülő előzetes írásbeli hozzájárulása alapján történhet.

Ugyanez vonatkozik a gyermekkel készített interjúkra és tesztekre is.

A hozzájárulás kérésekor pontosan tájékoztatni kell a szülőket arról, hogy ki, milyen céllal készít felvételt, interjút, tesztet. Az írásbeli hozzájárulásokat meg kell őrizni. Lehetőséget kell biztosítani a szülőknek arra, hogy az elkészült felvételeket, kutatási eredményeket megtekinthessék.

18. FONTOSABB JOGSZABÁLYOK

Lezárva 2008. 06. 30-án

A Nyitnikék Játsszoda és Családi Napközi működése során figyelembe veszi az alábbi fontosabb jogszabályokat:

Magyar Köztársaság Alkotmánya

1990. évi V. törvény (és módosításai) az egyéni vállalkozásról

1991. évi LXIV. törvény a Gyermekek jogairól szóló, New Yorkban, 1989.november 20-án kelt egyezmény kihirdetéséről

1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról

1993. évi LXXIX. törvény (és módosításai) a közoktatásról

1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról

137/1996. (VIII. 28.) Kormányrendelet az óvodai nevelés alapprogramjának kiadásáról

23/1997.(VI.4.) MKM rendelet a Fogyatékos gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a Fogyatékos tanulók iskolai oktatásának tantervi irányelve kiadásáról

133/1997.(VII.29.) Kormányrendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról

235/1997.(XII.17.) Kormányrendelet a gyámhatóságok, a területi gyermekvédelmi szakszolgálatok, a gyermekjóléti szolgálatok és a személyes gondoskodást nyújtó szervek és személyek által kezelt személyes adatokról

15/1998.(IV.30.) NM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről

18/1998.(VI.3.) NM rendelet a fertőző betegségek és járványok megelőzése érdekében szükséges járványügyi intézkedésekről

33/1998.(VI.24.) NM rendelet a munkaköri, szakmai, illetve személyi higiénés alkalmassági orvosi vizsgálatokról és véleményezéséről

188/1999.(XII.16.) Kormányrendelet a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények és falugondnoki szolgálat működésének engedélyezéséről, továbbá a szociális vállalkozás engedélyezéséről

1/2000.(I.7.) SZCSM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésének feltételeiről

259/2002.(XII.18.) Kormányrendelet a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenység engedélyezéséről, valamint a gyermekjóléti és gyermekvédelmi vállalkozói engedélyről

29/2003.(V.20.) ESZCSM rendelet a helyettes szülők, a nevelőszülők, a családi napközit működtetők képzésének szakmai és vizsgakövetelményeiről, valamint az örökbefogadás előtti tanácsadás és felkészítő tanfolyamról

78/2003.(XI.27.) számú GKM rendelet a játszótéri eszközök biztonságosságáról

2004. évi CXL. törvény a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól

226/2006.(XI.20.) Kormányrendelet a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények ágazati azonosítójáról és országos nyilvántartásáról.

331/2006.(XII.23.) Kormányrendelet a gyermekvédelmi és gyámügyi feladat- és hatáskör ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről

67/2007.(VII.10.) GM-EüM-FVM-SZMM együttes rendelete tartalmazza korcsoportos bontásban a napi tápanyag- és energia-beviteli ajánlásokat

Tatabánya, 2009. augusztus 31.

Veizer-Sugár Gabriella
intézményvezető

19. MELLÉKLETEK

1. számú melléklet

Sorszám:

FELVÉTELI ADATLAP

A CSALÁDI NAPKÖZI ÜZEMELTETŐJÉNEK ADATAI	
Neve:.....	
Címe:	
Telefon /Fax:	
A GYERMEK ADATAI	
NEVE:	
Születési hely, idő:	
Anyja neve:	
Lakcím:	
Egyéb (betegség, allergia):	
Felvételének kelte: ..... Távozásának kelte:	
A SZÜLŐK ADATAI	
ANYA	APA
Név:	Név: .....
Lakcím:	Lakcím: .....
Telefon:	Telefon: .....
Foglalkozás:	Foglalkozás: .....
Munkahely:	Munkahely: .....
Címe:	Címe: .....
Telefon:	Telefon: .....
A SZÜLŐKÖN KÍVÜL KI VIHETI EL A GYERMEKET	
1. Név:	2. Név: .....
Sz.ig.sz.:	Sz.ig.sz.: .....
Lakcím:	Lakcím: .....
Gyermekorvos neve:	
Rendelő neve:	
Címe:	
Telefon:	
Rendelési idő:	

A gyermek védőnőjének neve: .....

Rendelő neve: .....

Címe: .....

Telefon: .....

Gyermekek családi napközini kívüli szabadidős programon való részvételét engedélyezem.
A program időpontjáról, jellegéről, szervezéséről, az oda és visszajutásról előzetes tájékoztatást kérek.   igen - nem

A szabadidős program költségeit gyermekem részvétele esetén megtérítem: igen   nem

ISKOLÁS KORÚ GYERMEKEKRE VONATKOZÓAN

Közlekedhet-e a gyermek egyedül?

iskolából - családi napközibe: igen - nem

családi napköziből különóra: igen - nem

családi napköziből haza: igen - nem

egyéb, éspedig:.....

A gyermek családi napközini kívüli elfoglaltságai:

Nap	Elfoglaltság	Helye	Időtartama	Hogyan jut oda és vissza a gyermek?
Hétfő				
Kedd				
Szerda				
Csütörtök				
Péntek				

A gyermek napirendje:

Nap	Hol ebédel?	Hány órától hány óráig	Hol készíti el a házi feladatát?
			veszi igénybe .....
Hétfő			
Kedd			
Szerda			
Csütörtök			
Péntek			

Ha a fenti adatokban változás történik haladéktalanul tájékoztatom a másik felet:

.....200 .....

.....
szülő aláírása

.....
üzemeltető aláírás

2. számú melléklet

235/1997. (XII.17.) Korm. rendelet - a gyámhatóságok, a területi gyermekvédelmi szakszolgálatok, a gyermekjóléti szolgálatok és a személyes gondoskodást nyújtó szervek és személyek által kezelt személyes adatokról

IX. számú adatlap

A gyermekjóléti alapellátásban részesülő gyermekről (Gyvt. 139. §)

(Az ellátó személy vagy az intézmény vezetője tölti ki.)

A nyilvántartásba vétel időpontja:

.....

1. A személyes gondoskodás formája:

- gyermekjóléti szolgáltatás
- gyermekek napközbeni ellátása
- gyermekek átmeneti gondozása

2. A gyermek személyi adatai:

Név:

.....

Születési hely, idő:

.....

Anyja neve:

.....

Lakóhely:

.....

Tartózkodási hely:

.....

3. A törvényes képviselő személyi adatai:

Név:

.....

Születési hely, idő:

.....

Anyja neve:

.....

Lakóhely:

.....

Tartózkodási hely:

.....

4. A szülők személyi adatai:

Név:

.....

Születési hely, idő:

.....

Anyja neve:

.....

Lakóhely:

.....

Tartózkodási hely:

.....

5. Határozat:

.....

Határozatot hozó szerv neve:

.....

Határozat száma:

.....

Kelte:

.....

Jogerős:

.....

6. A gondozási/térítési díj adatai:

Fizetésre kötelezett neve:

.....

A díj összege:

.....Ft

Díjfizetés kezdete:

.....

Vége:

.....

A hátralék összege:

.....

Végrehajtási intézkedés

.....

időpontja:

7. A felülvizsgálat adatai:

A felülvizsgálatot végző

szerv neve:

.....

Ideje:

.....

Eredménye:

.....

Ideje:

.....

Eredménye:

.....

Ideje:

.....

Eredménye:

.....

Ideje:

.....

Eredménye:

.....

Ideje:

.....

Eredménye:

.....

Ideje:

.....

Eredménye:

.....

8. A megszűnés adatai:

.....

Határozat száma:

.....

Kelte:

.....

Jogerős:

.....

Vállalkozó neve: .....

Vállalkozó címe: .....

FERTŐZŐ MEGBETEGEDÉSEK NYILVÁNTARTÁSA A CSALÁDI NAPKÖZIBEN
200 . év

Sor-Szám	A gyermek neve	Fertőző megbetegedések			
		Észlelési helye			
		Megnevezése	Dátumra	Otthon	CSANÁ-ban
1.					
2.					
3.					
4.					
5.					
6.					
7.					
8.					
9.					
10.					
11.					
12.					
13.					
14.					
15.					

4. számú melléklet

ESEMÉNYNAPLÓ A CSALÁDI NAPKÖZIBEN

GYERMEKEK ADATAI

Sor- szám	Név	Születési idő	Neve	Lakcím	Telefon	
					Munka - hely	La-kás
1.			Anya			
			Apa			
2.			Anya			
			Apa			
3.			Anya			
			Apa			
4.			Anya			
			Apa			
5.			Anya			
			Apa			
6.			Anya			
			Apa			
7.			Anya			
			Apa			
8.			Anya			
			Apa			
9.			Anya			
			Apa			
10.			Anya			
			Apa			
<p>1. Gyermekorvos neve: címe: telefonszáma:</p>						
<p>2. Gyermekorvos neve:</p>						

címe:
 telefonszáma:

Megjegyzés:

5. számú melléklet

ESEMÉNYNAPLÓ A CSALÁDI NAPKÖZIBEN

..... év ..... hó ..... nap
 ..... fő
 ..... fő

Beíratottak száma: ..... fő
 Jelenlét:
 Távollét:

Sor- szám:	Név:	Jelenlét	Hómér- séklet	Széklet	Megjegyzés:
1.					
2.					
3.					
4.					
5.					
6.					
7.					
8.					
9.					
10.					

Összesen:

Mai étrend:

- Reggeli:
- Tízórai:
- Ebéd:
- Uzsonna:

Napi események:

7. számú melléklet

1. számú melléklet a 133/1997. (VII. 29.) Korm. rendelethez

A TÉRÍTÉSI DÍJ NYILVÁNTARTÁSA A ..... ÉVBEN

Az ellátásra jogosult neve: .....

Beutaló határozat száma, kelte: ..... Az ellátás kezdete: .....

Az intézményi térítési díj			A személyi térítési díj		
havi összege	napi összege	dátum	havi összege	napi összege	dátum

A fizetésre kötelezett neve	Címe	Összeg

Hónap	Havi jövedelme	Havi térítési díj	A befizetés			Túlfizetés vagy hátralék	Megjegyzés
			kelte	naplószáma	összege		
	Hátralék	X	X	X		X	
01.							
02.							
03.							
04.							
05.							
06.							
07.							
08.							
09.							
10.							
11.							
12.							
	Hátralék	X	X	X		X	

Ellenőrizte: .....

8. számú melléklet

5. számú melléklet a 133/1997. (VII. 29.) Korm. rendelethez

JÖVEDELEMNYILATKOZAT A SZEMÉLYI TÉRÍTÉSI DÍJ MEGÁLLAPÍTÁSÁHOZ

Az ellátást igénybe vevő neve: .....

A fizetésre kötelezett neve: .....

Leánykori neve: .....

Címe: .....

A rendszeres havi jövedelem összetevői		Havi összege
1.	Munkaviszonyból, munkaviszony jellegű egyéb jogviszonyból, valamint egyéb jogviszonyból (pl. táppénz)	
2.	Társas és egyéni vállalkozásból	
3.	Saját jogú nyugdíjszerű és egyéb rendszeres ellátásból (pl. családi pótlék, árvaellátás, gyyes, gyermektartásdíj)	
4.	Az önkormányzatok és a munkaügyi szervek által folyósított rendszeres pénzbeli ellátásból (pl. munkanélküli-járadék, rendszeres szociális segély, rendszeres gyermekvédelmi támogatás, jövedelempótló támogatások)	
5.	Egyéb forrásból (pl. ösztöndíj, bérbeadás)	
6.	<i>Összes rendszeres bruttó jövedelem (1+2+3+4+5)</i>	
7.	A személyi jövedelemadó, az egészségbiztosítási járulék, a nyugdíjjárulék és a munkavállalói járulék összege	
8.	<i>Összes rendszeres nettó jövedelem (6-7)</i>	

Büntetőjogi felelősségem tudatában kijelentem, hogy a közölt adatok a valóságnak megfelelnek.

Kelt: .....

.....
a fizetésre kötelezett aláírása

9. számú melléklet

CSALÁDI NAPKÖZI MEGÁLLAPODÁS

Amely létrejött a **Tájak, Emberek, Környezet Egyesület** által működtetett **Nyitnikék Játsszoda és Családi Napközi** (2800 Tatabánya, Moravcsik utca 25.), mint szolgáltató,
másrészt

.....
mint szülők között .....nevű gyermekük napközbeni ellátása érdekében az alábbi feltételekkel:

I.

A családi napközi rendes nyitvatartási ideje alatt (7-17 óra) munkanapokon (azaz a hétvégék, az ünnepnapok, valamint egyéb munkaszüneti napok kivételével) 8 óra időtartamra (törzsidő) vállalja a gyermek felügyeletét a kölcsönös megállapodás alapján. Gondoskodik a gyermek megfelelő étkeztetéséről, korának megfelelő fejlesztéséről.

A gyermekenként fizetendő ellátási díj havonta ..... (a felügyeleti díj és a működési költség a törzsidőn belül: .....), azaz ..... forint, amely ..... működési költségből (felügyeleti díjjal együtt) és ..... étellemezési díjból tevődik össze, és amely összeget a szülők, vagy meghatalmazottjuk egy összegben a tárgyhó második szerdáján fizetnek be. Az étellemezési költségből – a gyermek előre jelzett (legalább 24 órával) hiányzása esetén – a hiányzás napjaira eső összeget a tárgyhó követő hónapban visszatérítik.

A havi ellátási díj fejében a napi nyitvatartási időn belül legfeljebb 8 órás ellátás vehető igénybe. Az ezt meghaladó többletszolgáltatásért a működtetőnek megkezdett óránként gyermekenként 600 forint/óra gyermekfelügyeleti pótdíjat fizetnek a szülők.

A gyermekellátásért fizetendő díjakat évente állapítják meg. Fenntartó évi két alkalommal élhet az árváltoztatás jogával.

II.

A fenti ellátási díjak fejében a családi napközi működtetője vállalja, hogy:

- I. a gyermeket az ellátás ideje alatt szakszerű, családias légkörű gondoskodás veszi körül,
- II. a gyermek életkorát, fejlettségi szintjét, életkori igényeit, évszak változást figyelembe véve rugalmas napirendet alakít ki,
- III. biztosítja a napirendben az egymást követő események zavartalanságát, biztonságos és esztétikus környezetét, berendezést, játékeszközöket,

- IV. körültekintően gondoskodik a gyermek négyszeri étkeztetéséről az életkori igények szem előtt tartásával,
- V. szóban napi rendszerességgel tájékoztatja a szülőket a családi napköziben tartózkodó gyermekekkel kapcsolatos eseményekről,
- VI. a gyermek egészséges fejlődését szolgáló gondozó-nevelő tevékenységük során együttműködnek a szülőkkel, valamint eleget tesznek a gyermekek jogairól szóló nemzetközi egyezmények előírásainak,
- VII. eleget tesz az önkormányzat, az ellenőrző hatóságok által előírt feltételeknek,
- VIII. a kölcsönös kapcsolattartás érdekében rendszeres időközönként szülőcsoport beszélgetések tartására biztosít lehetőséget,
- IX. az ellátási díj átvételéről készpénzfizetési számlát ad a szülőnek,
- X. szabadság miatt évente nyáron augusztus 20-a körül 2-3 napot, télen karácsony és újév között tart zárva,
- XI. a szabadság ideje alatt a szükséges éves karbantartási munkálatokat végzik el.

III.

A szerződő szülők vállalják:

- XII. a gyermeket ellátó személynek a gyermekről megad szóban és írásban (üzenőfüzet) minden fontos és lényeges információt,
- XIII. tájékoztatást ad a gyermek megbetegedéséről és a megbetegedést 24 órán belül jelzi, orvosi igazolással hozza a gyermeket a közösségbe,
- XIV. a gyermek fertőző betegségéről tájékoztatja a működtetőt,
- XV. tájékoztatást ad mindennemű sérülésről, tünetről, amelynek következményeivel az ellátó személy számolhat,
- XVI. gondoskodik a gyermek váltóruhájáról, esetleg a tisztábatételhez szükséges eszközökről (pelenka, törlőkendő, krém)
- XVII. az ellátási díjat pontosan fizeti,
- XVIII. a gyermek távolmaradását lehetőség szerint előző nap reggel 8 óráig jelzi.

Jelen szerződés határozatlan időre szól, felbontását a szerződő feleknek minimum 30 nappal előre írásban kell jelezni. A szünidei zárvatartás alatt a szerződés felbontásától a szerződő felek tartózkodnak.

A szerződésben nem szabályozott kérdésekben a Ptk. vonatkozó előírásai az irányadók.

Adatok:

a gyermekfelügyelő családi napközi neve, címe, telefonszáma:

Működési engedély száma:

Felügyelő önkormányzat:

Felelősségbiztosítási kötvény száma:

Biztosító neve:

Az ellátást igénylő (gyermek) neve, születési ideje:

Szülők neve, címe:

Szülők telefonszáma:

Szülők munkahelye:

A gyermeket elviheti (elérhetőséggel):

A fizetésért felelős:

A gyermekfelügyelet kezdete:

Étkezési igény:

Speciálitás az étkezésben:

Tatabánya, 2009.....

Családi napközit működtető

Szülők

NYITNIKÉK JÁTSZODA ÉS CSALÁDI NAPKÖZI HÁZIRENDJE

Az ellátott gyermekek köre

Csalásban élő gyermekek fogadása a szülővel, törvényes képviselővel kötött megállapodás alapján 5 hónapostól 14 éves korig.

Nyitvatartási idő

A családi napközi munkanapokon 7-17 óráig van nyitva. A nyitvatartási időn belül a szülővel, törvényes képviselővel kötött megállapodás alapján legfeljebb 8 órás ellátás vehető igénybe. Az ezt meghaladó többletszolgáltatásért a működtetőnek megkezdett óránként gyermekeként gyermekfelügyeleti pótdíjat fizetnek a szülők.

Az év bármely szakában folyamatosan fogadunk gyermekeket. Igény vagy egyéb programok esetén akár hétvégén is.

Étkeztetés

Egész napos ellátás esetén gondoskodunk a gyermek étkezéséről a Népjóléti Minisztérium 1/2000.(I.07.) SZCSM rendeletében szabályozott normatívák betartásával.

A gyermekfelügyeletet napközbeni felügyeletre igénybe vevő szülő, törvényes képviselő köteles a szolgáltatás megkezdése előtt az ellátást végzőt tájékoztatni a gyermeknek az étkezéssel kapcsolatban kialakult egyéni szokásairól, esetleges élelmiszerallergiáról, bárminemű egészségi-magatartási problémáról, annak kezelési módjáról.

Napirend

A családi napközi egész napos ellátás esetén az évszakhoz, a gyermek életkorához, fejlettségi szintjéhez igazodó rugalmas napirendet alakít ki, mely az étkezés, levegőzés, játék, gondozási tevékenység rendszeres napi teendőiből és egyéni készségfejlesztésből áll. A gyermek számára harmonikus légkört, balesetmentes, esztétikus, szeretetteljes környezetet biztosítunk. Ösztönözzük a gyermeket a kreatív, önálló tevékenység végzésére.

Együttműködés a szülőkkel

A családi napközi dolgozója – ha a gyermek szüleivel másképp nem egyeztek meg, – csak a szülőnek adhatja át az ellátott gyermeket. Amennyiben a szülő, törvényes képviselő más, 14 éven felüli személyt is megjelöl erre, azt írásban kell rögzíteni. Váratlan akadály esetén a szülőnek telefonon jeleznie kell, hogy ki viheti el a gyermekét.

A szülő vagy törvényes képviselő a gyermek érdekének védelmében, a gyermeki jogok sérelmére, továbbá a családi napközi dolgozói kötelezettségszegése esetén panaszjoggal élhet a működtető intézmény szakmai vezetőjénél, vagy az érdekképviseleti fórumnál. A működtető intézmény vezetője, illetve az érdekképviseleti fórum a panaszt kivizsgálja és tájékoztatást ad a panasz orvoslásának lehetséges módjáról. A gyermek szülője vagy törvényes képviselője az intézmény fenntartójához vagy a gyermekjogi képviselőhöz fordulhat, ha az intézmény vezetője vagy az érdekképviseleti fórum 15 napon belül nem küld értesítést a vizsgálat eredményéről, vagy a megtett intézkedéssel nem ért egyet.

Az érdekképviseleti fórum tagjai az ellátásban részesülő gyermekek szülei vagy a törvényes képviselői közül választott szülő munkaközösségi tag, a működtető intézmény vezetője, gondozók a fenntartó képviselője. Az érdekképviseleti fórum véleményt nyilváníthat a gyermekeket érintő ügyekben, javaslatot tehet a családi napközi működésével kapcsolatban.

Egészségügyi ellátás, betegség, balesetvédelem

A közösség érdekében (37,5) vagy ennél magasabb hőmérsékletű antibiotikumot szedő, vagy fertőzésre gyanús gyermek a családi napközit nem látogathatja. A családban előforduló fertőző betegségekről kérjük, értesítsenek bennünket!

Abban az esetben, ha a gyermek napközben megbetegszik a gondozó értesíti a szülőt, törvényes képviselőt. Kérjük, ilyen esetben minél előbb gondoskodjanak a gyermek hazaviteléről.

A szülő, törvényes képviselő a gyermek betegségét - mivel erre az időszakra nem veszi igénybe az ellátást - legkésőbb tárgynap reggel 8.00 óráig kell az ellátást végzőnek jelezni.

A gyermekfelügyeletre felvétel feltétele, hogy a gyermek rendelkezzen háziorvosi igazolással arról, hogy közösségbe mehet. Betegség miatti hiányzást követően az ellátás folytatásának feltétele a gyermek

gyógyultságát tanúsító háziorvosi igazolás bemutatása az ellátást végzőnek. Gyógyszert a családi napközi nem vesz át.

Baleset esetén teendő intézkedések:

Gyermek ellátása
Szülő értesítése
Szükség esetén orvosi ellátás, mentő értesítése
Jelentés a működtetőnek
Jegyzőkönyv felvétele

Ruházat

A gyermekek saját ruhájukat használják és szüleik gondoskodnak tiszta váltóruháról, fogkeféről, szükség esetén pelenkáról és törülközőről, a szükséges eszközökről. A papírzsebkendőről, WC-papírról és szalvétáról, valamint törülközőről és ágyneműről és ezek tisztántartásáról a családi napközi fenntartója gondoskodik.

A gyermekek ékszereiért, értéktárgyaiért a családi napközi felelősséget nem vállal.

Az öltözőben minden gyermeknek külön tároló helye van a ruhák tárolására. Kérjük, csak a legszükségesebb dolgokat tárolják itt.

Az ellátás költségei

A gyermekfelügyeletre a személyes gondoskodást nyújtó ellátásért és az étkezésért kell térítési díjat fizetni. Az étkezési költségeket és a szolgáltatások díjait külön árjegyzék tartalmazza.

A fenntartó évi két alkalommal élhet az árváltoztatás jogával.

A térítési díj havonta fizetendő. A térítési díjat a szülő vagy törvényes képviselő a tárgyhó 5. napjáig egyösszegben fizeti be.

A gyermek hiányzása esetén – megfelelő egyeztetés mellett – a tárgyhónapban pótlásra van mód.

A családi napközi a szolgáltatást a szülővel kötött ellátási szerződés alapján nyújtja. E szerződés egy hónapos határidővel bármikor felbontható, ha a szülő ezt írásban jelzi.

A szülő hozzájárul, hogy az ellátás során a gyermek fejlődésének dokumentálására, belső használatra gyermekéről fénykép- és videofelvételek készüljenek.

A beszoktatási hét menete

Hétfő: 1 óra, délelőtt 9.30-10.30-ig, szülővel együtt.

Kedd: 1 óra, délelőtt 9.30-10.30-ig, szülő nélkül.

Szerda: 2 óra délelőtt 9.30-11.30-ig, szülő nélkül, ennek része reggeli is a többiekkel.

Csütörtök: 8-12.15-ig, fél nap szülő nélkül, ennek része az ebéd is.

Péntek: 8-15-ig, ekkor alvás(próbálkozás) is van.

És a következő héttől normális menetrend.

Kiegészítés:

Tatabánya Megyei Jogó Város jegyzője által kiadott működési engedélye alapján Tatabánya, Tatabányai Többcélú Kistérségi Társuláshoz tartozó települések; (Gyermely, Héreg, Környe, Szárliget, Szomor, Tarján, Várgesztes, Vértessomló, Vértesszőlős); valamint Tata közigazgatási területéről vesszük fel a gyermekeket a napközibe.

A napközi 20 hetes kortól 14 éves korig gondoskodik a gyermekek gondozásáról. A napközibe való felvétel egész évben folyamatosan történik.

Az érdeklődők a felvételi lehetőségekről, egyéb programjainkról a sajtóból (napi-, heti- és havilapok, internet, szórólapok, nagyobb eseményeken való részvétel alapján) értesülhetnek. A családi napközibe való felvételt előzetes beszélgetést követően a felvételi adatlap kitöltése után igényelhetik. Felvétel esetén kerülhet csak sor az egyéb dokumentációk kitöltésére, összeállítására.

A napközbeni ellátás mellett, egyéb kiegészítő szolgáltatások is (pl.: játszóházi tevékenység) is folyik, ez a nap meghatározott óráiban és időszakosan működik.

Nyitva tartás munkanapokon: 7.00-17.00 óráig. Az év bármely szakában folyamatosan fogadunk gyermekeket. Igény vagy egyéb programok esetén akár hétvégén is.

Az ellátás feltételei szülők és gyermekeik részére:

Az a gyermek veheti igénybe a családi napközi szolgáltatásait, aki:

Egészséges, orvosi igazolással rendelkezik.

Részére a térítési díjat befizették az adott időszakra.

Beteg, lázas gyermek a napközit, kiegészítő szolgáltatásait nem látogathatja.

Fertőző betegség esetén bejelentési kötelezettsége van a szülőnek, a többi gyermek egészségének megóvása érdekében.

Betegség után orvosi igazolással hozható újra a gyermek.

A gyermek gyógyszerérzékenységéről, folyamatos gyógyszereszedéséről a családi napközi vezetőjét szükséges tájékoztatni.

Szülők részére:

A gyermekek egészségének védelme érdekében, váltócipő használata kötelező.

A beszoktatási időben lehetőség nyílik a szülőknél arra, hogy hosszabb időt töltsenek a családi napköziben (ügyelve arra, hogy a napköziben folyó munkát ne zavarják)

A családi napközivel és a gyermekkel kapcsolatos észrevételeket a családi napközi vezetőjével, annak megbízottjával lehet megbeszélni.

Ellátási, gondozási díj befizetése: minden hó 5.-éig.

A napköziben való elhelyezésének és megszűnésének rendje:

A gyermek esetleges krónikus betegségeiről, állapotáról, allergiás hajlamairól köteles tájékoztatni a gondozó személyt.

Szerződéskötés esetén nyilatkozik, hogy a gyermek milyen gyógyszert kapjon: pl. láz stb. esetén és erről kit kell értesíteni.

A gyermeket köteles a megegyezés szerinti időben / ez lehet alkalmanként is / hozni-vinni.

Az ellátásban részesülő gyermek házi orvosát értesíteni kell arról, hogy az ellátandó gyermeket ebben a gondozási formába gondozzák. A házi orvosnak igazolnia kell, hogy a gyermek közösségbe vihető.

Megszűnik a családi napköziben való elhelyezés:

ha a gyermeket másik intézmény / napközi, óvoda, bölcsőde / átvette.

A szülő írásban bejelenti, hogy a megállapodást 30 nappal később felbontja, ill. határozott idejű megállapodás esetén az általa megjelölt napon.

Napközi térítési díjának elmaradása, hátraléka miatt, amennyiben erre kétszer fel lett szólítva a szülő.

Ha a gyermek a napköziből 30 napnál tovább van távol, kivéve, ha a szülő ezt előzetes megbeszélés során írásban bejelentette és az elhelyezést átmenetileg szüneteltetni akarja.

Köszönjük, hogy a házirend betartásával segíti munkánkat!

Szakmai elképzelések, témák

2009-2010-es tanév – 2009. szeptemberétől 2010. augusztusáig

Folyamatos foglalkozások, általános témák:

Mozgáselemekkel egybekötött mondókázás, éneklés. Tevékenykedés közbeni zenehallgatás.

Játékos fejlesztés: ismerkedés a világgal érzékszerveink segítségével.

- látás (formák, méretek, színek, stb. felismerése)
- hallás (mesterséges és természetes zajok bemutatásával)
- tapintás (kezünk és lábunk segítségével ismerkedünk)
- szaglás (kellemes és kellemetlen, illatok és szagok közötti különbségek)
- ízlelés (kóstolás segítségével néhány íz felismerése)

Finom motorikus mozgás fejlesztése: papír tépkedés, (jó feszültség oldó) kupak csavarás, színezés, óriás gyöngyfűzés, gyumázás, stb.

Mozgás fejlesztés: ismerkedés a jobb és bal oldallal; térorientáció fejlesztése; testséma megismerése, gyakorlása; ismerkedés a testrészeinkkel tükör előtt és egymáson is; mozgáskoordinációs játékok (szem-kéz; szem-láb; kéz-láb)

Egyszerű kézműves technikák megismerése rövid mesék, történetek segítségével. Például mesefigurák, bábok készítése, stift ragasztó használata, természetes alapanyagok kipróbálása, például kukoricalevélből, falevélből, anyagból, magokból, termésképek készítése. Az elkészített bábokkal a mesét dramatizálhatjuk, újramesélhetjük. Iskolásokkal kipróbálhatjuk a papírmásázást is.

Természetesen minden foglalkozást kornak megfelelően végeznénk. Az egyes gyakorlat átvihetők, beépíthetők a következőkbe, ez nagyon fontos a „bevésődés”, vagyis a folyamatos kontroll miatt.

Hagyományos és új technikák alkalmazása.

Ősszel:

Tematikus mondókák, dalok tanulása, értelmezése.

Délelőttönként, ha az idő engedi: levegőzés, közben a természet változásainak figyelése (fák levelei, virágok stb.).

Őszi díszítés a napköziben – falevelekből, tobozokból, őszi terményekből. Gesztenyebábok készítése.

Kukorica levélből bábok, koszorú alap, szakajtó, vesszőből koszorú alap, csörgő készítése. Töklámpás faragása, gyertya öntés és merítés, koszorúk készítése, (papírmászás) egyszerű ajándékok készítése.

Télen:

Készülődés az ünnepekre – mondókákkal, tánccal, játékokkal, díszítésekkel.

Mézeskalács-készítés, dobozból, parafa dugóból karácsonyfa díszek, kirigami és origami figurák, készítése....

Hóember építés, hógolyózás stb...

Tavasszal:

Ébred a természet – fák, virágok megfigyelése. Virágcsokrok gyűjtése. Anyák napi készülődés.

Húsvéti előkészületek – dekorálás, díszítések, játékok. Tojásgurítás, tojásfestés. Ismerkedés tavaszidéző, hagyományőrző ünnepi énekekkel, versekkel.

Nyáron:

Pancsolás, sok-sok levegőzés, játék, és szórakozás a szabadban. Kirándulás a szülőkkel. Családias programok szervezése a Nyitnikék helyszínén és azon kívül.

Havonta egyszer: szülők részére nevelési, életvezetési tanácsadás.

Tatabánya, 2009. augusztus 25.

Veizer-Sugár Gabriella
intézményvezető

MIÉRT VAN SZÜKSÉG TATABÁNYÁN CSALÁDI NAPKÖZIRE?

Helyzetelemzés kérdőívek feldolgozása alapján

Tatabánya, 2008. december 10.

Készítette: Veizer-Sugár Gabriella
Tatabánya, Moravcsik utca 25.
34/511-245, 30/6929-469
sugargabi@pontmagazin.hu

„Tatabányán is megteltek a bölcsődék

Ideje: 2008 szeptember 17, szerda, 12:33:15

Megteltek a bölcsődék. Az ország 561 bölcsődéje most is 120-130 százalékos kihasználtsággal működik, de ennek több mint háromszorosa lenne az igény. Tatabányán is hasonló a helyzet.

A Regionális Módszertani Bölcsőde 100 férőhelyére idén 160 kisgyereket vettek fel, míg a Kertvárosi bölcsiben 40 férőhelyen 48-an vannak. A Sárberki intézményben a férőhelyek számánál 24-gyel, míg az Óvárosiban közel 40-nel vannak többen, de ez a Dózsakerti bölcsődénél sincs másképp. Jelenleg többen is várólistán vannak még, ők legkorábban jövő év szeptemberétől kezthetik el a bölcsit.” Forrás: www.kekduna.hu

1. HÁTTÉR, JELENLEGI HELYZET

A témával kapcsolatban több cikk jelent meg 2008 szeptemberében. Az ebben olvasottak alapján több mint 170 bölcsődés korú kisgyerekkel vesznek fel többet a városi bölcsődékbe, mint amennyi férőhely jelenleg a rendelkezésükre áll. A problémával minden kismama szembesül. Azok különösen, akiknek van munkahelye, ahová mielőbb szeretnének visszamenni dolgozni. Ezért tartom indokoltnak Tatabányán a családi napközi indítását az 1-4 éves kisgyermek számára.

A 70 ezer lakosú Tatabányán jelenleg 5 bölcsőde működik. Vannak olyan városrészek (pl. Bánhida, Felsőgalla, Alsógalla), ahol egy sem. A Módszertani Bölcsőde (92 férőhelyes – forrás: Módszertani Bölcsőde weblapja), a Dózsakerti (80), a Kertvárosi (40), az Óvárosi (60) és a Sárberki (40) intézmény összesen 312 férőhelyet tud biztosítani, s ezekre vesznek fel jelenleg csaknem 480 kisgyermeket. Bölcsőde a Tatabányai kistérség többi (9 település tartozik ide) településén egyáltalán nem működik.

Az internet a családi napközök Komárom-Esztergom megyei működésével kapcsolatban is némi információval szolgál. A weblapok szerint Lábatlanon, Dorogon, Keszthelyen és a környéken Oroszlányban és Tatán működik családi napközi.

Az 1-4 évesek ellátását szolgáló intézményi háttér azonban Tatabányán egyáltalán nem nevezhető lefedettnek, bőven ad lehetőséget arra, hogy kellemes környezetben, családi házban egy igazi családi napközi indulhasson Tatabányán, Bánhidán.

2. FELMÉRÉS, KÉRDŐÍV

A családi napközi indítása és a gyerekefelügyelet vállalása előtt szükségesnek tartottam egy közvélemény-kutatás készítését. Egy rövid személyes hangvételű, írásos bemutatkozás után 6 kérdést tettem fel a szülőknek, amelyek fele a gyerekefelügyelettel, másik fele a családi napközivel kapcsolatos. Bár próbáltam a rövid ismertetőben érzékeltetni a családi napközi lényegét, a válaszok, és a személyes találkozások alkalmával feltett kérdések alapján mégis úgy gondolom, sokan összemosták a két szolgáltatást. (Pl.: gyerekefelügyelethez írták be a családi napköziihez tartozó, folyamatos és egész napos ellátást kérő igényeket is...).

Két hetes előkészület után 51 kitöltött kérdőívet elemeztem. A felmérésem természetesen nem reprezentatív. Mindenek előtt kisgyermekes ismerőseimet kértem, hogy e-mailen küldjék tovább a kérdéseimet. Emellett felvettem a kapcsolatot a védőnőmmel, gyermekorvosommal, akik készségesen segítettek, s szórólapjaimat is osztogatták az érdeklődők között. Tíz darab kérdőívet a megyei kórház terhesgondozójából kaptam vissza, így több várandós kismama is találkozhatott a kérdésekkel, (A kérdőív az 1 számú mellékletben) valamint a 6 éves fiam óvodájában töltöttem ki néhányat. (A kérdőív az 1. számú mellékletben.)

2.1. Gyerekefelügyelet és/vagy családi napközi?

Mindenek előtt arra voltam kíváncsi, hogy a két szolgáltatási forma közül melyik érdekli jobban a szülőket. A kérdésekre adott – vagy éppen nem adott – válaszokból lehetett következtetni erre.

Gyerekek száma	Gyerekefelügyelet érdekli	Családi napközi érdekli	Mindkettő
1 gyerek	3	3	20
2 gyerek	4	0	9
3. gyerek	0	2	4
4 gyerek	0	0	1
6 gyerek	0	0	1
Várandós az anya	0	2	2
Összesen:	7	7	37

A táblázatból látszik a megkérdezettek jelentős része, 51-ből 37 érdeklődött mindkét szolgáltatás iránt. Közülük 20-an egy, 9-en kétgyerekes szülők. Kimondottan a családi napközi 7 szülőt érdekelt a megkérdezettek közül.

2.2. A gyerekek életkora – „Hány éves(ek) a gyereke(i)?”

0 év	Fél éves	1 éves	2-3 éves	4-5 éves	6-10 éves	11-14 éves	15 felett
4	10	12	15	11	19	6	7

1-2 óra	1	2	8	3	2	2	2	2	2
3-4 óra	2	4	4	4	3	0	0	1	1
5-nél több	1	0	3	0	0	1	0	0	0
<i>Összesen</i>	<i>4</i>	<i>6</i>	<i>15</i>	<i>7</i>	<i>5</i>	<i>3</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>3</i>

Nem válaszolt 3 fő. A válaszadók sok esetben nem konkrét számot írtak be, hanem válaszaik tágabb összeghatárokon belül mozogtak. Ezekben az esetben, ahol lehetett, ott a közép értékkel számoltam (pl.: 300-500 esetében 400-zal), ahol nem, ott a kisebb összeggel (pl.: 500-600 esetében az 500-zal).

A gyermekfelügyelet összegére vonatkozó válaszoknál kiugróan magas az 500 Ft/óra. Ennek egyik oka lehet az is, hogy a családi napközire vonatkozó kérdésnél konkrétizáltam az egész napos ellátásra vonatkozó összeget („NAPONTA 2000 Ft-ot tudna-e fizetni?”), és sok szülő ehhez viszonyított, másrészt azok, akik 500-600 Ft-ot jelöltek meg, őket az 500 Ft-hoz írtam be.

Heten jelöltek meg 600 Ft-ot, és az e feletti összegeknél is figyelemre méltó az 1000 és e feletti összeget beíró 6 megkérdezett. Ez alapján a táblázat adatainak átlaga a 48 válaszadó függvényében: 635 Ft. Tehát a gyermekfelügyelet ajánlott ára ez esetben Tatabányán 600 Ft/óra lehet.

2.5. Igényelne-e más foglalkozásokat a családi napköziben? - „Igényelne-e gyermeke(i) számára egyéb kreatív foglalkozásokat majd a napközi ideje alatt? (Kérem, a megfelelőt húzza alá!) pl: nyelvtanulás (milyen nyelv?); tánc; ének; rajz; kézműves foglalkozások; kirándulások; egyéb.....”

Angol	15
Német	3
Tánc	22
Ének	26
Rajz	29
Kézműves foglalkozások	33
Kirándulások	17
Egyéb készségfejlesztés	2
Sport	3
Úszás	1

A válaszadók több lehetőséget is megjelölhettek, és újakat is beírhattak.

A családi napközire vonatkozóan kíváncsi voltam, milyen jellegű foglalkozásokat igényelnének a szülők. Annak ellenére, hogy a válaszadók közül 41 szülőnek a gyermeke 0-3 éves, mégis hihetetlenül sok foglalkozást jelöltek be.

A válaszadók kimagaslóan nagy számban jelölték meg (33-an) a kézműves foglalkozásokat, a rajzot (29-en) és az éneket (26-an). Ezek mindegyike indokolt is ezen korosztály esetében. Figyelemre méltó ugyanakkor a nyelvtanulási igény: 15-en angolul, 3-an németül szeretnék taníttatni gyermeküket – már akár ebben a korban is. A kirándulásokat 17-en jelölték be, és volt olyan anyuka, aki napi 500 forintot szeretne fizetni úgy, hogy közben az úszást is beírta.

2.6. Családi napköziért fizetendő napi összeg – „Mennyit tartana reálisnak NAPONTA a gyermek felügyeletéért majd a családi napköziben? Tudna-e NAPI 2000 forintot fizetni? (napi:8-9 óras ellátás)”

	500 Ft/nap	1000 Ft/n	1500 Ft/n	2000 Ft/n	2500 Ft/n	3000 FT/n	Nem tud fizetni
1 gyerek	0	4	4	17	0	0	1
2 gyerek	0	1	0	7	0	1	4
3 gyerek	1	1	0	3	0	1	0
4 gyerek	0	0	0	1	0	0	0
6 gyerek	0	1	0	0	0	0	0
Várandós	0	1	0	3	0	0	0
Összesen	1	8	4	31	0	2	5

A megkérdezettek jelentős része, 51-ből 31-en tartják reálisnak az egész napos ellátásért a 2000 Ft-ot; közülük 17-en egy gyermekes szülők. A megjelölt összeghez nyilván hozzájárult az is, hogy a kérdésben már eleve megfogalmazódott ez az összeg, de még így is 8-an az 1000 Ft/napot, és ketten akár a 3000 Ft/napot is kifizetnék. A válaszadók közül 5-en jelezték: nem tudnának ezért külön fizetni.

Az összes választ figyelembe véve a megjelölt összeget átlaga: 1617 Ft/nap. Ez kevesebb, mint amennyit a kérdőívben megjelöltem.

2.7. Egyéb foglalkozások – szülőkkel – „Szívesen venne részt a gyermekével együtt különféle foglalkozásokon, programokon? Pl.: tánc, ének, egyéb....”

Nem	6
Igen (kirándulás, úszás stb....)	41
Nem töltötte ki	4

Még szembetűnőbb az utolsó táblázat, amely szerint a megkérdezett szülők csaknem 80%-a (41-en) igényelne a gyermekével közös programokat, játszóházakat, s ezeken szívesen részt is venne.

2.8. A kérdőív összegzése, tapasztalatok

Az 51 kérdőív egy részét – védőnői tanácsadás közben – személyesen töltöttem ki ismeretlen kisgyermekes szülőkkel. Az itt szerzett tapasztalataim alapján a legtöbb szülő számára a családi napközi fogalma majdnem megegyezik a gyermekfelügyeletével. Sokan kértek információt a családi napközivel kapcsolatban, s mindazokkal, akikkel személyesen sikerült találkoznom, és beszélnem e témáról, lelkesen üdvözölték a kezdeményezést. Sokak számára a közvetlen, kiscsoportos foglalkoztatás; a munkaidőhöz maximálisan igazodó ellátási forma volt a csábító. A pénzügyi kérdésekről a személyes megbeszéléseken még nem esett szó, csak a kérdőívben keresztül.

A felmérés és a személyes tapasztalat is azt igazolja: Tatabányán, ahol jelenleg 312 bölcsödei férőhelyre 480 kisgyermeket kénytelenek felvenni, ahol várólisták vannak, mindenképpen indokolt a családi napközi indítása.

A válaszokból az is kitűnik, hogy a legvalószínűbb célcsoport az általam indítandó családi napköziben az egy gyermekesek, azok az anyukák, akik hamar szeretnének visszamenni dolgozni.

A megkérdezettek jelentős hányadának 1-4 éves a gyermeke. Számukra jelenti a legnagyobb gondot a kicsik elhelyezése. Azok, akik már igénybe vesznek valamilyen ellátási formát (bölcsőde, óvoda), azoknak 1-2 óra jelent gondot; de heten naponta szeretnék valakire bízni a gyermekeiket. Tehát a megkérdezettek válasza alapján akár már be is indíthatnám a családi napközimet.

Nagyon sok anyuka érdeklődik a különféle programok, foglalkozások iránt. Amellett, hogy a gyerekei számára szeretné ezeket megszerveztetni, szívesen venne részt hasonló programokon.

Problémát véltem felfedezni azon szülők esetében is, akiknek óvodás, vagy kisikolás gyermekeik vannak. Leginkább a szünidőben jelent számukra gondot a gyermek egész napos elhelyezése. Éppen ezért úgy szeretném majd kialakítani a családi napközimet, hogy legyen lehetőség ezekkel a gyerekekkel is foglalkozni.

Az árak tekintetében a gyerekefelügyelet átlaga 635 Ft/óra lett; a családi napközire vonatkozó válaszok alapján pedig 1617 Ft/nap. A gyerekefelügyeletért úgy ítélem meg, hogy a 600 Ft/óra egyelőre reálisnak mondható. A családi napközi esetében pedig az ellátásért naponta fizetendő 2000 Ft-os személyi térítési díjat szét kell bontani óránkénti felügyeleti díjra és étkezésre. Ez esetben a szülők számára is egyértelműbb, hogy mit takar a 2000 Ft.

3. ELKÉPZELÉSEK A CSALÁDI NAPKÖZIMMEL KAPCSOLATBAN

BEVEZETŐ MARKETING, ADOTTSÁGOK: A projekt indokoltsága nem kérdéses Bánhidán, Tatabányán, a kistérségben. A legfontosabb feladatnak az elkövetkezendő időszakban az indítandó tevékenység reklámozását, és a megfelelő környezet kialakítását tekintem. Mivel tapasztalataim szerint a személyes beszélgetések, találkozások, kapcsolatok a legcélravezetőbbek, ezért az elkövetkezendő néhány hónapban ezeknek a lehetőségét próbálom megteremteni. A családi napközi végleges helyét egy bővítéssel oldanánk meg, de addig is alkalmas a házuk a gyerekek fogadására.

A családi napközi elindítása előtt már reklámozom a gyerekefelügyeletet, s egyéb programokat is próbálok majd szervezni annak érdekében, hogy idecsalogassam a szülőket, a gyerekeket. A kicsi, 1-4 évesek mellett a családi napközi indítását megelőzően lesz lehetőségem szünidei táborokat is szervezni. Kitűnő adottságokkal rendelkezünk, közel lakunk Európa legszebb szabadtéri múzeumához, parkokhoz, lovardához, s újságírói képzettségem is kitűnően tudnám kamatoztatni az iskolások között egy-egy szünidei különszám elkészítése során.

KAPCSOLATOK: Korábbi tevékenységeim során jó kapcsolatot alakítottam ki különböző szervezetekkel, hivatalokkal, szerkesztőségekkel, ezt a kapcsolati tőkét jól tudom majd kamatoztatni a családi napközi kialakítása során.

SZERVEZETI HÁTTÉR: Jó szervezeti háttér lesz a két évvel ezelőtt életre hívott Tájak, Emberek, Környezet Egyesület (TEKE), amely a közhasznú tevékenységek között már alapításakor vállalta a nevelést és oktatást, képességfejlesztést, ismeretterjesztést.

Tevékenységét kibővítenék a családi napközi működtetésére is. Az egyesületi forma alkalmat ad arra is, hogy különféle projektek pályázati pénzből valósulhassanak meg.

ALAPELLÁTÁS: Legfontosabb vállalásom az alapellátás terén a családi napköziben: elsősorban az 1-4 éves kisgyermek számára a családi, nyugodt, szeretetteljes háttér biztosítása az egészséges fejlődéshez – teret adjon az önfeledt, értelmes játéknak, a mindennapi tevékenységeknek. A személyre szóló, differenciált bánásmód hozzájárulhat a gyermekek személyiségének optimális kibontakoztatásához.

TERMÉSZETESEN HAGYOMÁNYOSAT: Már a helyiség kialakításakor próbálok ügyelni a gyerekek környezetére: természetes és hagyományos felszerelési tárgyakkal, játékokkal kívánom felszerelni a családi napközit. Ehhez együttműködő partnereket keresek (fajátékok, textilek, környezetbarát termékek stb.). A természetességet és a hagyományápolást a mindennapi tevékenységeink során is szem előtt kívánom tartani: a hagyományos ünnepekre való készülődéstől az egészséges életmód és mozgáskultúra fejlesztéséig.

SZOLGÁLTATÁSOK: Az alapellátásán túl egyéb szolgáltatásokkal kívánom kiegészíteni a tevékenységemet. Alkalmi felügyeletet is vállalok. Baba-mamás elfoglaltságot adni: pl. jógát, vagy tornát, esetleg a szülők által igényelt ismeretterjesztő előadást az anyukáknak, miközben megoldott a gyerekeik felügyelete is. Az előadások háttérét akár pályázati pénzből is elő lehet teremteni. Táborok szervezését is fontosnak tartanám – különösen a kezdeti időszakban, amíg a családi napközi létszáma fel nem töltődik. Az általános iskolásoknak a környezeti, a természeti értékek megismertetése mellett számítógépes ismereteket, az anyanyelvi kultúra fejlesztését tűztem ki célul. Mindezek mellett gyerekzsúrok, szülinapi összejövetelek szervezését és lebonyolítását is felvállalom. Ehhez helyet és eszközöket is tudok biztosítani.

3.1. Cselekvési és ütemterv vázlat a családi napközimhez

Időpont	Tevékenység
2008. novemberétől	Szórólapok elhelyezése, kapcsolatok felvétele (védőnői szolgálat; különféle programokon való megjelenés; személyes kapcsolatok) elsősorban a gyerekfelügyelettel kapcsolatban
2009. január és február	<ul style="list-style-type: none"> – A kérdőívben érdekelt, vagy a személyes találkozók során érdeklődő szülők meghívása egy ismerkedési teadélutánra (közben játszóház, beszélgetés, zene stb.) Hetente kb. 1x. Cél: a szülők, kicsi gyerekeik megismerése. Egy alkalom ingyenes! – Közben: szórólapozás, esetleg gyerekfelügyelet – a CSANA helyének megtervezése, a gyerekfelügyelettel, táborokkal kapcsolatos engedélyek megkérése – baba-mama klubokon való részvétel, ismertető (védőnőkkel egyeztetve)
2009. március és április	<ul style="list-style-type: none"> – Tavaszi szünetre való felkészülés – táborlakók toborzása, megfelelő szakemberek (múzeumpedagógus stb.) felkutatása – készülés a májusi tatabányai BABA-EXPO-ra – együttműködők felkutatása: baba-holmik, játékok, felszerelési tárgyak stb... ; hivatalok (ÁNTSZ, polgármesteri hivatal stb...) – weboldal kialakítása, szórólapok; kapcsolatfelvétel szerkesztőségekkel – családi napközihöz a helyettesítő és/vagy kiegészítő személyének megoldása – pályázatfigyelés

	– szakmai program, részletes költségvetés kialakítása
2009. május	– BABA-EXPO-n való részvétel: játszóházzal, szórólappal, ismertetőikkel – a nyári táborok reklámozása – a CSANA indításához szükséges létszám feltérképezése
2009. június-augusztus	– bizonyos időközönként nyári táborok különféle korosztályok számára (a program természetesen igazodik a résztvevők életkorához!!!) – a CSANA indításához szükséges engedélyek esetleges megkérése, elindítása, a normatíva igénylése – lehetőségekhez mérten az új épületrész kialakítása, tervezése
2009. szeptember	– a IV. Tatabányai Civil Napon való részvétel, a tevékenység reklámozása stb.... (kivétel: teltházaz gyerekefelügyelet vagy CSANA, ez esetben szórólappozás)
2009. októberétől	– gyerekefelügyelet – igény szerint, valamint a CSANA előkészítése
2010. január	– hivatalosan elindul a CSANA

4. ZÁRSZÓ

Nagyon sok mindennel foglalkoztam az elmúlt években. Nagyszabású programok főszervezője voltam, hihetetlen embereket ismerhettem meg riportjaim, tudósításaim során. Az igazi siker mégis az a két gyönyörű gyermek, akik nap mint nap telecsicssergik az otthonunkat. Nagyfiam 6 éves, a kicsi 16 hónapos. Szerencsére, most itthon maradhattam a kicsivel, viszont a nagyfiam korán kezdte a bölcsődét. Akkor nagy gondot jelentett számunkra a gyermekünk elhelyezése, most én szeretnék másokon segíteni. Úgy, hogy közben a világ legjobb helyét alakítom ki magam körül. Azt az életvidám, sugárzó, nyitott, természetes világot, amelyben helye van még jó néhány csicssergő kisgyermeknek és szüleiknek: a NYITNIKÉK JÁTSZODÁT.

Tatabánya, 2008. december 10.

Készítette: Veizer-Sugár Gabriella
Tatabánya, Moravcsik utca 25.
34/511-245, 30/6929-469
sugargabi@pontmagazin.hu

NYITNIKÉK JÁTSZODA

„Nyitni kék, indulok, nyitni kék, fog az én szívem is nyitni még.
Nyitni kék! Ébred a hegy, a völgy, tudom, mire gondol a néma föld.

Ő volt a szája, a Nyitnikék, elmondta a holnap üzenetét:
a hitet, a vágyat füttyülte szét, kinyitotta a föld örök szívét:
fütty-fütty-fütty, nyitni kék, nyitni kék - Nyisd ki, te, versem, az emberekét!”
Szabó Lőrinc: Nyitnikék (részlet)